

METRANS /Danubia/, a.s., Dunajská Streda

ROZŠÍRENIE AREÁLU SPOLOČNOSTI METRANS

Zámer
podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné
prostredie v znení neskorších predpisov

OBSAH

I.	Základné údaje o navrhovateľovi	3
I.1	Názov	3
I.2	Identifikačné číslo	3
I.3	Sídlo	3
I.4	Oprávnený zástupca navrhovateľa	3
I.5	Kontaktná osoba	3
II.	Základné údaje o navrhovanej činnosti	4
II.1	Názov	4
II.2	Účel	4
II.3	Užívateľ	4
II.4	Charakter navrhovanej činnosti	4
II.5	Umiestnenie navrhovanej činnosti	4
II.6	Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	5
II.7	Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti	5
II.8	Stručný opis technického a technologického riešenia	5
II.9	Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	6
II.10	Celkové náklady	7
II.11	Dotknuté obce	7
II.12	Dotknutý samosprávny kraj	7
II.13	Dotknuté orgány	7
II.14	Povoľujúci orgán	7
II.15	Rezortný orgán	7
II.16	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predisov	7
II.17	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zámeru presahujúcich štátne hranice	7
III.	Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia, dotknutého územia	8
III.1	Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	8
III.2	Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria	12
III.3	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia	18
III.4	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	23
IV.	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	30
IV.1	Údaje o vstupoch	30
IV.2	Údaje o výstupoch	37
IV.3	Údaje o predpokladaných vplyvoch na životné prostredie	40
IV.4	Hodnotenie zdravotných rizík	43
IV.5	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia	43
IV.6	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového pôsobenia	43
IV.7	Predpokladaný vplyv presahujúci štátne hranice	45
IV.8	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu vplyvy stavby spôsobiť s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	46
IV.9	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti	46
IV.10	Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti	47
IV.11	Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala	49
IV.12	Posúdenie súladu činnosti s územno plánovacou dokumentáciou a ďalšími významnými	49

IV.13	koncepčnými materiálmi Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	49
V.	Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu	51
V.1	Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	51
V.2	Výber optimálneho variantu	51
V.3	Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu	51
VI.	Prílohy	52
VII.	Doplňujúce informácie k zámeru	52
VIII.	Miesto a dátum vypracovania zámeru	52
IX.	Potvrdenie správnosti údajov	53

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1 Názov navrhovateľa

METRANS /Danubia/, a.s.

I.2 Identifikačné číslo navrhovateľa

36 380 032

I.3 Sídlo navrhovateľa

Povodská cesta 18
929 01 Dunajská Streda

I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. arch. Stefan Husenica
Archifield,a4as.r.o.
Trnavska 40,
80201Bratislava
tel.: +421 907 734 676

Ing. arch. Marián Ravasz
Ravasz & Partners spol. s r.o
Korzo B. Bartóka 343/18
929 01 Dunajská Streda
Tel: +421 903 492 832

I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti

Ing. arch. Stefan Husenica
Archifield,a4as.r.o.
Trnavska 40,
80201Bratislava
tel.: +421 907 734 676

Ing. arch. Marián Ravasz
Ravasz & Partners spol. s r.o
Korzo B. Bartóka 343/18
929 01 Dunajská Streda
Tel: +421 903 492 832

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

II.1 Názov zámeru

ROZŠÍRENIE AREÁLU SPOLOČNOSTI METRANS

II.2 Účel zámeru

Účelom zámeru je rozšírenie areálu spoločnosti METRANS.

Rozšírenie je plánované vo forme nového krídla, ktorá by bolo postavené kolmo na existujúcu budovu, teda rovnobežne so štátnou cestou I. triedy/63.

V areáli sú vybudované parkoviská, počet existujúcich parkovacích miest je spolu 90 ks. Stavebník ale plánuje vybudovať nové parkovisko pred novovybudovaným krídlom v počte 47 ks a vpravo za vjazdom do areálu v počte tiež 19 ks.

II.3 Užívateľ

METRANS /Danubia/, a.s.

II.4 Charakter navrhovanej činnosti

Charakter navrhovanej činnosti: nová

Podľa prílohy č.8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov je navrhovaná činnosť zaradená nasledovne:

Kapitola 9 Infraštruktúra

položka 9.16 Projekty rozvoja obcí vrátane

a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy v zastavanom území od 10 000 m² podlahovej plochy mimo zastavaného územia od 1 000 m² podlahovej plochy

b) statickej dopravy od 100 do 500 stojísk

Vzhľadom na charakter činnosti zámeru, navrhovateľ požiadal Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od požiadavky variantného riešenia zámeru. (príloha)

II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Trnavský

Okres: Dunajská Streda

Obec: Dunajská Streda

Parcely č.: 1960/23; 1960/24; 1960/25; 1960/26; 1960/34; 1960/47

II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Prehľadná situácia posudzovanej činnosti je znázornená v prílohe.

II.7 Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Termín začatia výstavby: marec/2016

Termín začatia prevádzky: jún/2016

II.8 Stručný opis technického a technologického riešenia

Navrhovaná stavba je v súlade s územným plánom mesta Dunajská Streda, formou aj charakterom zapadá do koncepcie rozvoja. Urbanistické riešenie bolo stanovené už pri tvorbe areálu a vychádzalo z potrieb prevádzky a vzájomných väzieb jednotlivých častí areálu. Hlavná, existujúca administratívna budova je situovaná v južnej časti areálu, rovnobežne s Povodskou cestou a kolmo na štátnu cestu I.tiredu/63. Rozvoj spoločnosti spôsobil zvýšené nároky na administratívne kapacity, ktoré už jestvujúca administratívna budova nedokáže pokryť. Existujúca administratívna budova má rozmery 71,30 x 12,60 m.

V areáli sú vybudované parkoviská, počet existujúcich parkovacích miest je spolu 90 ks. Stavebník ale plánuje vybudovať nové parkovisko pred novovybudovaným krídlom v počte 47 ks ako aj vybudovať nové parkoviská vpravo za vjazdom do areálu. Kapacita existujúceho parkoviska vpravo za vjazdom do areálu je 34 parkovacích miest, z čoho 6 jestvujúcich stojísk bude zabratých z dôvodu novej komunikácie pričom dôjde k výstavbe 19 nových parkovacích miest. Celkový počet parkovacích miest vpravo za vjazdom do areálu bude 47 ks.

Parkovisko je určené pre zamestnancov spoločnosti a prípadné návštevy.

Parkovisko sa navrhuje ako neverejné so vstupom cez uzatvárateľnú bránu z cesty III/1394 – cez existujúci zjazd z cesty, ktorý tvorí hlavný vjazd do areálu prekladiska.

Existujúca budova je napojená na areálovú technickú infraštruktúru. Počas rozšírenia budovy bude vybudovaná nová trafostanica, keďže jestvujúca už nemá dostatočné rezervy. Nové krídlo bude napojené na areálovú splaškovú kanalizáciu a na areálový vodovod. Rozšírenie administratívnej budovy si vyžiada aj napojenie na areálové (ZSE) elektrické VN vedenie cez navrhovanú trafostanicu.

Nové krídlo má predpokladané vonkajšie rozmery 30,57 x 12,74 m. Výška rozšírenia by bola identická s výškou južného krídla existujúcej budovy, teda + 10,300 m. Rozšírenie administratívnej budovy Metrans je navrhnutá, ako nepodpivničená, trojpodlažná budova s plochou nepochôdnou strechou. Novovybudované krídlo bude spojené s existujúcou časťou pri jej južnom rohu. Pracovníci spoločnosti naďalej budú používať hlavný vstup jestvujúcej budovy a cez chodbu sa môžu dostať do nového krídla. Schodisko v novovybudovanom krídle bude umiestnené v západnej časti. Ďalší vstup do rozšírenej časti bude zo strany novovybudovaného parkoviska, tento vstup bude slúžiť pre pacientov všeobecnej závodnej ambulancie, a bude slúžiť aj ako únikový východ.

Na 1.NP stavebník plánuje vytvoriť závodnú ambulanciu, výlučne pre zamestnancov spoločnosti Metrans. V západnej časti krídla bude umiestnená serverovňa a kotolňa (elektrický kotol). Ostatné priestory budú využité vo forme "open space office" otvorenej kancelárie. Na 2.NP bude len priestor s vytvorením otvorenej kancelárie. Na 3.NP plánujú vytvoriť kancelárie v počte V blízkosti schodiska na každom podlaží budú hygienické miestnosti, miestnosť pre upratovačku a malá kuchynka.

SO – 01	→ Rozšírenie administratívnej budovy
SO – 02	→ Parkovisko a komunikácie
SO – 03	→ Areálový vodovod
SO – 04	→ Areálová kanalizácia s prečerpávacou stanicou
SO – 05	→ Dažďová kanalizácia zo strechy
SO – 06	→ Dažďová kanalizácia z parkovísk
SO – 07	→ Prípojka VN a trafostanica
SO – 08	→ Elektrické rozvody administratívnej budovy
SO – 09	→ Vonkajšie osvetlenie
SO – 10	→ Sadové úpravy
SO – 11	→ Oplotenie

II.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Realizácia zámeru sa uskutoční na pozemkoch, ktorých vlastníkom je investor o dostatočnej výmere pre zamýšľanú výstavbu.

Navrhované situovanie objektov vychádza z požiadaviek investora na veľkosť a prevádzku jednotlivých priestorov.

Lokalita umiestnenia administratívnej budovy a parkoviska bola vybratá z nasledovných dôvodov:

- vyriešené majetkové vzťahy k pôde,
- malá vzdialenosť areálu od hlavných prístupových ciest a ideálna možnosť napojenia sa na ne,
- umiestnenie areálu v extraviláne obce,
- rovinný charakter reliéfu,
- súlad zámeru s ÚPD,
- nízka ekologická kvalita priestoru,

- minimálny dopad na obytnú zónu mesta,
- snaha mesta o oživenie hospodárskej činnosti a tým zvýšenie životnej úrovne.

II.10 Celkové náklady

Celkové náklady sú 1,2 mil. €.

II.11 Dotknutá obec

Mesto Dunajská Streda

II.12 Dotknutý samosprávny kraj

Trnavský samosprávny kraj

II.13 Dotknuté orgány

- Okresný úrad Dunajská Streda
 - odbor krízového riadenia
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - pozemkový a lesný odbor
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Dunajskej Strede
- OR hasičského a záchranného zboru v Dunajskej Strede

II.14 Povoľujúci orgán

Mesto Dunajská Streda

Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie

II.15 Rezortný orgán

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Zámer činnosti sa pripravuje s cieľom následného vydania územného rozhodnutia a stavebného povolenia pre navrhovanú činnosť v zmysle stavebného zákona.

II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zámeru presahujúcich štátne hranice

Navrhovaná činnosť nepredpokladá vplyvy presahujúce štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Areál spoločnosti Metrans a.s. sa nachádza v okrajovej časti mesta Dunajská Streda. Z južnej strany hranicu tvorí štátna cesta I. triedy/63, zo západnej strany štátna cesta III. triedy/1394, zo severnej strany sa nachádza existujúca administratívna budova spoločnosti Metrans, z východnej strany pozemky spoločnosti Metrans.

Z hľadiska morfológie je územie rovinaté, bez výrazných terénnych prevýšení a sklonov. Z hľadiska geologických pomerov sa predpokladá vhodné podložie pre výstavbu predmetnej budovy. Hladina podzemnej vody a skutočné geologické pomery boli preverené inžinierskogeologickým prieskumom.

Navrhovaná stavba je v súlade s územným plánom mesta Dunajská Streda, formou aj charakterom zapadá do koncepcie rozvoja. Urbanistické riešenie bolo stanovené už pri tvorbe areálu a vychádzalo z potrieb prevádzky a vzájomných väzieb jednotlivých častí areálu.

III.1 Charakteristika prírodného prostredia

Záujmovým územím pre realizáciu zámeru je mesto Dunajská Streda. Mesto Dunajská Streda leží v južnej časti Žitného ostrova v Podunajskej nížine. Žitný ostrov je ohraničený z juhu korytom Dunaja, zo severu ramenom Malý Dunaj a na východe v krátkom úseku aj Váhom. Územie Žitného ostrova tvorí náplavový kužeľ vytvorený Dunajom pod Bratislavou. Celý Žitný ostrov je významná zásobáreň podzemných vôd. Oblasť patrí medzi najúrodnejšiu poľnohospodársku oblasť Slovenska.

Dotknutou lokalitou pre účely charakteristiky prírodných pomerov rozumieme širšie územie, resp. kvázi homogénne geomorfologické, geologické a hydrogeologické komplexy a priľahlé biotopy.

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia SR patrí územie Žitného ostrova do celku Podunajskej nížiny. Záujmové územie a jeho širšie okolie je súčasťou rovinatého morfológického stupňa Podunajskej roviny s málo členitým akumuláčnym typom reliéfu. Územie obsahuje depresie mŕtvych ramien a eleváciami agradačných valov. Širšie územie aj samotné záujmové územie bolo formované fluvialno - akumuláčnymi procesmi, najmä agradácia, spôsobená so stratou transportnej schopnosti rieky Dunaj po vyústení z Devínskej brány. Oblasť Dunajskej Stredy patrí do strednej časti Podunajskej roviny. Podunajská rovina predstavuje mladú štruktúrnu poriečnu rovinu vyvinutú v dôsledku tektonickej

lability a ďalších faktorov pôsobiacich aj v súčasnosti. Územie je celkovo charakterizované rovinným, fluviálnym akumulárnym reliéfom agradovaných rovín a poriečnych nív.

Horninové prostredie

Geologicky patrí posudzované územie do Podunajskej panvy. Hĺbkové podložie tohto územia tvoria horniny karpatského kryštalinika a výplňové sedimenty panvy sú tvorené horninami terciéru a kvartéru. Hrúbka sedimentu v centre depresie pri Gabčíkove dosahuje okolo 5000 m a smerom k okrajom panvy sa hrúbka znižuje. Terciérne podložie panvy tvoria íly, piesky, zlepenec s prítomnosťou vápnitej a uhoľnej zložky. Bezprostredné podložie a produktívne súvrstvie z hľadiska zvodnenia v štruktúre Žitného ostrova vytvárajú tzv. dunajské štrky o hrúbke v centre depresie v oblasti obce Gabčíkovo cca 360 m. Smerom na okraj panvy sa hrúbka redukuje. Granulometricky sú štrky zastúpené štrkami, štrkami s pieskom, pieskami s prímесou a vložkami pelitickej zložky. Smerom od centra depresie je zjemňovanie sedimentácie podstatne výraznejšie.

Geodynamické javy

Z hľadiska geodynamických javov je záujmové územie zaradené do podoblasti s možnosťou výskytu otrasov. Seizmická aktivita daného územia je v piatom a sčasti v šiestom stupni MSK. Erózna činnosť tokov v blízkom okolí je stabilizovaná, v menšej miere sa uplatňuje veterná erózia. Zosuvy ani iné geodynamické javy sa v tejto lokalite nepredpokladajú. Ložiská nerastných surovín V posudzovanom území sa nenachádzajú ložiská nerastných surovín. V širšom okolí sú predpoklady pre výskyt nerastných surovín ako je štrk, piesok, tehliarske hliny, rašelina.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Povrchové vody

Hlavným prirodzeným tokom je Dunaj. Územie ohraničuje zo severnej strany Malý Dunaj. K ďalším prirodzeným tokom na území Žitného ostrova patrí tiež Klátovské rameno Malého Dunaja, ktoré svojou sústavou pravostranných prítokov odvádza časť podzemného odtoku zo Žitného ostrova. Do sústavy sa dostáva aj časť vody zo závlahového kanála HŽO II napájaného z Malého Dunaja pod Malinovom.

Podzemné vody

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska patrí posudzované územie do hydrogeologického rajónu 052 Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny. Na území Žitného ostrova sa nachádzajú dva základne typy podzemných vôd a to

podzemné vody s voľnou hladinou a artézske podzemné vody, ktoré sú viazané na rôzne zvodne. Najzavodnenejším a zároveň aj najvýznamnejším hydrogeologickým celkom Žitného ostrova je mohutný komplex dunajských štrkov. Výdatnosť vrtov dosahuje 100 l.s-1 a viac. Základným faktorom podmieňujúcim akumuláciu podzemných vôd Žitného ostrova je formácia dunajských štrkov, ich hrúbka, granulometrické zloženie a podiel psamitickej / peletickej zložky. Hladina podzemných vôd v oblasti Žitného ostrova je voľná. V strednej a dolnej časti a oblasti odtoku hladina podzemnej vody vystupuje bližšie k povrchu. V hornej časti Žitného ostrova je hladina podzemnej vody 4 – 5 m pod úrovňou terénu. Vodohospodársky chránené územia Prevažná časť okresu Dunajská Streda patrí do chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd Žitného ostrova vyhlásenej Nariadením vlády SSR č. 46/1978 Zb. Tvorí ju územie ohraničené riekou Dunaj, Chotárnym kanálom, Malým Dunajom, Suchým potokom a Čiernou vodou. Medzi vodohospodársky zraniteľné oblasti patria poľnohospodársky využívané pozemky. Za zraniteľnú oblasť možno označiť takmer celú oblasť juhozápadného Slovenska. CHVO z južnej strany je ohraničené kanálom Palkovičovo - Aszod, zo západu tokom Dunaja a z východu tokom Malého Dunaja resp. Čiernou vodou

Klimatické pomery

Záujmové územie patrí do najteplejšej klimatickej oblasti Slovenska. Reprezentuje ju teplá oblasť s 50 a viac letnými dňami za rok, s denným maximom teploty vzduchu 25°C a viac. Podľa klimatogeografických typov patrí územie do teplého okrsku, veľmi suchého, s miernou zimou a s miernymi inverziami. K základným klimatickým ukazovateľom charakteristickým pre posudzované územie patria (zdroj: SHMÚ):

- priemerná ročná teplota v januári nad -3°C
- priemerná ročná teplota v júli nad 20°C
- priemerná ročná teplota nad 12°C
- priemerné ročné zrážky 500 až 550 mm
- priemerný úhrn zrážok v januári 30 – 40 mm
- priemerný úhrn zrážok v júli pod 60 mm,
- počet dní so snehovou pokrývkou pod 40 dní
- znížený výskyt hmiel.

Najchladnejším mesiacom v roku je január, najteplejším mesiacom je júl. Jar sa prejavuje rýchlym otepľovaním a jeseň, naopak, len pozvoľným ochladzovaním. Na nízke zimné teploty má vplyv o. i. aj výskyt teplotných inverzií so sprievodným znakom – tvorbou hmiel. V záujmovom území je počet dní s hmlou priemerne 54 ročne.

Najviac zrážok spadne v letnom období (34,5 %), konkrétne v júli, na čo najväčšmi vplýva lokálna búrková činnosť. Najmenej zrážok -2,4 mm spadne v zime vo februári. Hlavný zrážkový deficit je vo vegetačnom období, kedy síce spadne najviac zrážok, ale je aj najvyšší výpar (800 mm za rok). Vlahový deficit pôd je navyše zhoršovaný

silnými a častými vetrami. Územie je z tohto hľadiska najsuchšou oblasťou v republike.

Záujmové územie patrí medzi najchudobnejšie na sneh na Slovensku. Snehová pokrývka prichádza neskoro, až po zamrznutí pôdy. Obdobie so súvislou snehovou pokrývkou býva spravidla krátke a často prerušované roztopením snehu. Prvé sneženie býva medzi 10. až 15.novembrom, posledné medzi 10. až 15.aprílom.

Najviac hodín slnečného svitu má júl, najmenej december. Priemerné ročné trvanie slnečného svitu dosahuje 2 000 hodín, čo je najvyššia hodnota v republike. Najväčšia oblačnosť pripadá na zimné mesiace, najmenšia naopak na letné.

V dotknutom území jednoznačne prevláda smer vetrov SZ – JV s priemernou rýchlosťou 3 m.s^{-1} . Priemerné mesačné maximum je $5,9 \text{ m.s}^{-1}$. Územie má relatívne vhodné vetranie, iba počas slabého severozápadného prúdenia zvykne prenikať do záujmovej oblasti znečistený vzduch od Bratislavy.

Pôdne pomery

Kvalita pôdneho fondu územia okresu Dunajská Streda je reprezentovaná najúrodnejšími pôdami. V okrese Dunajská Streda sú zastúpené pôdno-ekologické jednotky: černozem čiernicová, karbonátová varieta, v prevažnej miere na hlinitých, miestami štrko-piesčitých fluvialných sedimentoch, hlboké, bezskeletnaté, s dominantnou hlinitou zrnitosťou frakciou (191), černozem čiernicová, karbonátová varieta, na štrkopiesčitých fluvialných sedimentoch, slabo skeletnaté, stredne hlboké (291). Čiernica typická, karbonátová varieta, na hlinitých až štrko-piesčitých fluvialných sedimentoch, s dominantnou hlinitou frakciou (192) Čiernica typická, karbonátová varieta s dominantnou piesčito-hlinitou frakciou, hlboké, bezskeletnaté (172) Čiernica černoziemná, karbonátová varieta, hlboká, bezskeletnatá, s dominantnou piesčito-hlinitou až hlinito-piesčitou frakciou (151), černozieme čiernicové, na karbonátových piesčitých fluvialných sedimentoch, hlboké, bez až slabo skeletnaté, s dominantnou hlinito-piesčitou zrnitosťou frakciou (156, 456) Z priestorového hľadiska najkvalitnejšie pôdy zaberajú územie celého okresu Dunajskej Stredy (ďalej DS), okrem podnivy Dunaja, Malého Dunaja, Čiližskej, Potônskej a Okoličnej mokrade. Humusový horizont je hrubý od 0,40 m do 0,60 m, obsah humusu je vysoký. Pôdy sú hlboké, bez skeletu. Zrnitosť sú stredne ťažké piesočnato-hlinité, hlinité až ťažké ilovito-hlinité. Pôdy sú odolné voči mechanickej degradácii, náchylnosť na chemickú degradáciu je nízka. Z hľadiska erózie patria pôdy v DS do kategórie s nepatrnou až slabou eróziou.

Biotické pomery

Fauna

Podľa zoogeografického členenia môžeme posudzované územie začleniť do eurosibírskej podoblasti, provincie listnatých lesov, podkarpatský úsek (Atlas krajiny SR, 2002). Zoogeografické členenie – limnický biocyklus začleňuje

územie do euromediteránnej podoblasti, pontokaspickej provincie, severopontického úseku, podunajského okresu, stredoslovenskej časti. V posudzovanom území a v jeho užšom okolí sa nachádzajú tieto základné typy biotopov a na ne viazané zoocenózy: Polia a lúky - charakteristické druhy cicavcov polí a lúk sú napr. zajac poľný, syseľ obyčajný, chrček poľný. Bezstavovce sú početnejšie v rámci jedného druhu ale druhovo sú chudobnejšie. Zo škodcov sú zastúpené hrbáč obilný, háďatko repné, zdochlinár obyčajný. Na lúkach sú dobré podmienky pre pavúky a motýle. V biotopoch ľudských sídiel prevažujú synantropné druhy a druhy so širokou ekologickou valenciou. Z vtákov sú to drozd čierny, vrabec domový, sýkorka bieloľica. Z cicavcov krtoobyčajný, myš domová, potkan hnedý a jež obyčajný východoeurópsky. Lesy pahorkatín - z motýľosa vyskytujú napr. obaľovač dubový, mniška veľkohlavá, z chrobákov napríklad húseničiar hnědodobček čierny, z ulitníkov slimák červenkastý, vretienka lesklá. Z plazov je známy výskyt vzácných druhov ako je jašterica zelená a užovka stromová.

Flóra

Predmetne spadá rozlohou do Oblasť panónskej flóry, Obvodu eupanónskej xerothermnej flór Okresu Podunajská nížina. Oblasť panónskej flóry, Obvod eupanónskej xerothermnej flóry, zahŕňajúcej a pahorkatiny južného Slovenska na ktoré sú viazané mnohé teplomilné druhy rastlín.

Lesy

Lesy sú sústredené mimo územia v blízkosti veľkých vodných tokov Dunaj a Malý Dunaj. Ide o zvyšky pôvodných lužných lesov.

Vodná a močiarna vegetácia

Rastliny viazané na vodné prostredie sú dôležitým komponentom ekosystému riek ako aj ekosystém vodou zaplavených štrkových jám. Rastliny viazané na vodné prostredie predstavujú bohatý genofond druhov často zákonom chránených, zvyšujú druhovú diverzitu a stabilizujú vodný režim. Patria sem vodná vegetácia, litorálna vegetácia a močiarna vegetácia.

II.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Štruktúra krajiny, krajinný obraz a scenéria

Štruktúra krajiny

Oblasť Žitného ostrova, vzhľadom na nepatrné výškové rozdiely s plynulými prechodmi, je voľne prístupná výrobným, obytným a dopravným činnostiam. Limitujúcim faktorom v rozvoji sídelnej a výrobnéj štruktúry sú vodné toky a vodné a podmáčané plochy. Posudzované územie tvorí intenzívne

obhospodarovaná poľnohospodárska krajina s rovinatým reliéfom a absenciou atraktívnych krajinnoestetických prvkov. Typický obraz krajiny tvoria veľkoplošné blokové polia a trvale kultúry, ohraničené panorámami vidieckych sídiel s výškovými dominantami kostolov, alebo technickými a urbanizačnými dominantami líniového a výškového charakteru. Atraktívne a pre nížinnú krajinu typické prírodné a poloprírodné prvky krajiny sú vodné toky Dunaja a Malého Dunaja a ich pobrežné zóny.

Scenéria krajiny

Krajinný obraz je vizuálne vnímateľný vzhľad krajiny a je výsledkom identity reliéfu a usporiadania zložiek druhotnej krajinnej štruktúry (Jančura, 2000). Krajinný ráz reprezentuje vlastnosti krajinného obrazu a jeho hodnotového významu. Je prejavom prírodnej a kultúrno – historickej hodnoty daného miesta. Reliéf dotknutého územia je daný rovinným priestorom, čo predurčuje územie k širokej dohľadnosti. V dosahu viditeľnosti prevládajú skôr negatívne prvky krajinnej štruktúry akými je poľnohospodárska zástavba, nevyužitú plochy s rudérálnou vegetáciou a poľnohospodárska pôda.

Ochrana krajiny

V dotknutom území a jeho bezprostrednom okolí sa nenachádzajú vyhlásené a ani navrhované plochy územnej ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Nie sú tu situované ani územia európskeho významu a chránené vtáčie územia (územia Natura 2000).

V záujmovom zemí sa nenachádzajú chránené stromy a v rámci prieskumu na účely tvorby zámeru neboli identifikované žiadne chránené druhy organizmov.

Územie je súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Do záujmového územia nezasahujú pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov a ani ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov.

Rôznorodé abiotické podmienky, veľká horizontálna a vertikálna členitosť územia vytvorili v území podmienky pre pestré spoločenstvá fauny a flóry, z ktorých mnohé sú chránené, vzácne alebo ohrozené. Neživá príroda vytvorila zase zaujímavé útvary poskytujúce špecifické biotopy faunistickej a floristickej zložke.

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Priamo záujmové územie nezasahuje do chránených území, platí v ňom podľa horeuvedeného zákona prvý stupeň ochrany.

V širšom okolí sa nachádzajú nasledovné chránené územia:

Národná prírodná rezervácia Klátovské rameno

V srdci poľnohospodárstvom zaťaženého Žitného ostrova sa na ploche 306 ha rozprestiera NPR Klátovské rameno. Začína sa pri orechovej Potôni a tiahne sa cez Dunajský Klátov, Horné Mýto, Trhovú Hradskú po Topoľníky, kde sa vlieva do Malého Dunaja.

Samotné Klátovské rameno je pravostranným prítokom Malého Dunaja, dnes tvoria väčšinu vôd Klátovského ramena priesakové vody z výverov v dne koryta, hlavne v hornej časti toku, vďaka čomu sa vyznačuje vysokým stupňom čistoty. Na hornom úseku nemá Klátovské rameno súvislú hladinu- je tvorené len jazierkami s bohatým brehovým porastom. Svoju charakteristickú podobu získava až pri osade Čóťfa. Hĺbka vody v ramene sa pohybuje od niekoľkých centimetrov až do 5 metrov. Takmer po celej dĺžke lemujú rameno brehové porasty drevín. Šírka porastu závisí od vzdialenosti ochranných hrádzi od brehov ramena, no väčšinou ide len o úzky pás krovín a stromov. Najrozsiahlejšie porasty so zastúpením pôvodných druhov drevín sa nachádzajú v strednom úseku ramena medzi Dunajským Klátovom a Topoľníkmi. Tu sa na niekoľkých miestach nachádza prirodzený vrbovo-topoľový lužný les s bohatým podrastom bylín a krov. Hlavnými drevinami sú topoľ čierny, topoľ biely, vrba krehká, vrba biela, jaseň štíhly a jelša lepkavá. Bohato zastúpené sú tiež kroviny, hlavne hlohy, plamienok plotný, svíb krvavý, bršlen európsky a brečtan popínavý.

V lokalite je bohato zastúpené vodné rastlinstvo, a to i chránené druhy, ako napríklad truskavec obyčajný, lekno biele alebo leknica žltá, ktorých listy miestami vytvárajú na hladine ramena súvislé plochy s rozlohou až niekoľko stoviek metrov štvorcových. Veľké zárasty vytvára aj vodomor kanadský a stolístok praslenatý. Z pobrežných druhov bylín je najviac rozšírená pálka širokolistá.

Na Klátovskom ramene bol zaznamenaný výskyt približne 80 druhov vtákov, z ktorých takmer 70 tam aj hniezdi. Najpočetnejšiu skupinu tvoria lesné druhy, menej zastúpené je vodné vtáctvo. Spomedzi najľahšie identifikovateľných druhov je labuť veľká, volavka popolavá, menej nápadná lyska čierna či bocian biely, ktorého možno často vidieť loviť na okolitých poliach. Zo vzácnejších druhov sa tu vyskytuje bučačik močiarny, včelár lesný, rybárik obyčajný a penica jarabá.

Klátovské rameno je biotopom ohrozených druhov, vodných mäkkýšov a iných skupín vodných a pri vode žijúcich bezstavovcov. Výskumom tu bolo zistených 102 druhov chrobákov, z ktorých druhov rodu *Dorytomus* bol opísaný ako nový, na svete doposiaľ neznámy druh. V dreve starých stromov na brehoch ramena sa vyvíjajú viaceré ohrozené druhy, napr. pižmavec hnedý. Svetoznáma výskumná skupina kapitána Jacquesa Cousteaua tu počas svojich výskumov objavila ojedinelý druh sladkovodnej hubky.

Z vodných živočíchov sú v ramene zastúpené ryby, najmä štika severná, všetky tri druhy našich jalcov, ostriež riečny, karas obyčajný, plotica obyčajná a mieň obyčajný. Zo žiab sú vo vodách ramena najnápadnejšie skokany – skokan rapotavý a hybrid skokan zelený.

Chránené územia

V posudzovanom území v rámci okresu DS sa nachádza jedna chránená krajinná oblasť, 6 prírodných rezervácií, 5 chránených areálov, 1 prírodná pamiatka a 13 chránených stromov vyhlásených podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Spoločná rozloha chránených území je 127,62 km².

Chránené územia v riešenom území resp. v blízkosti CHKO Dunajské luhy. Výmera Chránenej krajinskej oblasti Dunajské luhy je 12 284,4609 ha. V CHKO platí 2. stupeň ochrany.

Chránená krajinná oblasť sa rozprestiera na Podunajskej nížine v geomorfologickom celku Podunajská rovina, vedľa slovenského a slovensko – maďarského úseku Dunaja od Bratislavy až po Veľkolélsky ostrov v okrese Komárno. Pozostáva z piatich samostatných častí. Jedinečné územie Dunajské luhy sa nachádza na arecentnom agradačnom vale Dunaja. Tento systém agradačných valov a akumulčných depresí s hustou sieťou riečnych ramien s prevahou sedimentačnej akumulácie patrí k najväčším vnútrozemským riečnym deltám v Európe.

Chránený areál Park v Gabčíkove - výmera 27,5 ha s vyhláseným 4. stupeň ochrany. Chránené územie európskeho významu SKUEV 0090 Dunajské luhy – časť Biotopy s predmetom ochrany:

Na dotknutom území sa v dôsledku jeho intenzívneho poľnohospodárskeho využívania ako aj urbanizačného tlaku nezachovali pôvodné biotopy. V širšom zázemí dotknutého územia sú za najvýznamnejšie považované biotopy lužných lesov na ľavom brehu Dunaja a lužné lesy v okolí Malého Dunaja.

V záujmovom území sa nachádzajú väčšinou málo významné typy biotopov – biotopy veľkoblokových polí, sádov a viníc, trávnatých neúžitkov, odkryvov a depónií substrátu a komunikácií.

Prevažujúcu skupinu tvoria biotopy veľkoblokových polí, viníc a sádov, ktoré pre živočíchov majú minimálny význam.

Biotopy trávnatých plôch, sú významné ako potravný biotop.

Biotopy priemyselných a poľnohospodárskych podnikov, dopravné línie a plochy, vegetáciu tých týchto plôch tvorí väčšinou zruderalizovaná trávobylinná vegetácia, v lepšom prípade udržiavané trávniky s výsadbami drevín.

Biotop lužných lesov a brehových porastov, plocha lužných lesov sa redukovala len na porasty okolo mŕtvych ramien a v inundačnej zóne Dunaja.

Biotopy riek sú charakteristické pre širšie zázemie dotknutého územia. Rieka Dunaj a Malý Dunaj je významným migračným koridorom živočíchov.

Biotopy vodných plôch sú významné predovšetkým z hľadiska výskytu rizikových a chránených druhov obojživelníkov.

Ohrozenosť voľne žijúcich rastlín a rastlinných spoločenstiev má mnoho príčin, najdôležitejším faktorom však je ničenie prirodzeného prostredia.

V posledných rokoch k takýmto faktorom pristupuje aj výskyt a šírenie inváznych druhov, t. j. nepôvodných druhov rastlín, ktoré hromadne prenikajú do prostredia, kde pôvodne nežili, pričom ohrozujú, vytláčajú pôvodné druhy rastlín.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým sa vytvárajú lepšie podmienky pre ďalší rozvoj územia.

Druhová ochrana je zabezpečovaná v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle iných právnych noriem SR dotýkajúcich sa ochrany prírodných zložiek ratifikovaných medzinárodných dohovorov (CITES, Bonn, Bern, Ramsar). Rozšírenie živočíchov v krajine je podmienené ich nárokmi na potravu a vhodné životné prostredie.

Migračnými koridormi v širšom okolí navrhovaného zámeru sú líniové drevinné porasty, ktoré môžu zabezpečiť šírenie najmä mobilných živočíchov, ktorými sú predovšetkým vtáky. Týmto cestami sa môžu šíriť z väčších zdrojov mnohé druhy na vhodné, aj keď plošne menšie biotopy. Okrem vtákov môžu tieto koridory využívať aj obojživelníky, plazy, cicavce, ale aj niektoré druhy hmyzu.

NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských štátov EÚ, ktorej cieľom je zachovať prírodné dedičstvo významné pre EÚ ako celok a nie len pre príslušný členský štát. Táto sústava chránených území má zabezpečovať ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Z právneho hľadiska ide o proces implementácie dvoch smerníc, ktoré tvoria základ legislatívy EÚ v oblasti ochrany prírody:

1. Smernica Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov (smernica o vtákoch)
2. Smernica Rady č. 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín(Smernica o biotopoch).

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia – vyhlasované na základe smernice o vtákoch – v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia,
- osobitné územia ochrany vyhlasované na základe smernice o biotopoch – v národnej legislatíve : územia európskeho významu – pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Vstupom do Európskej únie Slovensko prijalo európsky systém ochrany prírody, čím došlo k radikálnej zmene oproti doterajšej koncepcii ochrany prírody, kde sa zdôrazňovala ochrana území.

Územie Žitného ostrova je v porovnaní s pôvodným stavom úplne zmenené, zastúpenie pôvodných prvkov je minimálne.

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda vymedzil jednotlivé prvky ÚSES na regionálnej úrovni. Podľa tohto dokumentu sú v širšom záujmovom území nachádzajú prvky:

Podľa analýz a interpretácii geofondovej významnosti územie boli identifikované najvýznamnejšie plochy s nadnárodným významom, ktoré zároveň predstavujú biocentrá nadregionálneho významu a plochy s regionálnym významom ako biocentrá regionálneho významu. Poslednú skupinu tvoria genofondové plochy síve s výskytom významnejších druhov, ale s narušenými prírodnými podmienkami, čo sa prejavuje v absencii viacerých druhov citlivých na ľudský zásah. Podobne boli vyčlenené aj biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu. V rámci Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Dunajská Streda a jeho doplnkoch (Izakovičová a kol., 1994, Barančok, 1996) boli na sledovanom území vyčlenené nasledovné prvky ÚSES:

Regionálne biocentrum Potônska mokraď (Blahová) - regionálne biocentrum s dvoma jadrami, ktoré tvoria genofondové plochy Blahová - Hanské pasienky a Mokré pastviny - Hornopastiersky pahorok s Veľkoblahovskými rybníkmi. V centre Potônskej mokrade v katastrálnych územiach Benkova Potôň, Čechínska Potôň, Michal na Ostrove, Orechová Potôň a Veľké Blahovo sa nachádzajú zachovalé fragmenty pôvodných lúk a slatinných spoločenstiev, ktoré sú cennými genofondovými lokalitami flóry a zároveň sú tu významné genofondové lokality fauny viazané na vodné a mokraďové biotopy a trávne porasty, zároveň zahŕňa areál rozšírenia dropa veľkého.

Regionálne biocentrum Malý Dunaj (obec Horné Mýto) - regionálne biocentrum s viacerými jadrami, ktoré tvoria genofondovo významné lokality lužných lesov Malého Dunaja. Biocentrum tvorí úsek toku Malého Dunaja od Jahodnej po východnú hranicu okresu Dunajská Streda.

Regionálne biocentrum Ohradský a Belský kanál (Hroboňovo) - regionálne biocentrum s jadrom, ktoré tvoria genofondovo významné plochy botanické a zoologického významu v okolí Ohradského a Belského kanálu v k.ú. Ohrady, Dolný Bar, Trhové Mýto, Topoľníky a Hroboňovo. Výskyt vzácných druhov rastlín a živočíchov na pomerne málo pozmenených, alebo čiastočne rekultivovaných lokalitách.

Regionálne biocentrum Dunaj - lesy (Šuľany, Bodíky, Baka) - regionálne biocentrum s dvoma jadrami, ktoré tvoria viaceré genofondovo významné lokality lužných lesov a vodnej a mokradnej vegetácie a niekoľkými genofondovo významnými lokalitami výskytu vzácných a ohrozených druhov živočíchov. Súčasť CHKO Dunajské luhy. Biocentrum predstavuje úsek toku Dunaja so systémom ramien od Vojky nad Dunajom po Gabčíkovo.

Regionálne biocentrum Bohel'ovské rybníky a okolie

Lokálne biocentrá - Park v Rohovciach, Marcelovské Dížiny - Michal na Ostrove, Jazierko pri Hornom Bare, Trstená na Ostrove, Park v Kraľovičovských Kračanoch, Jurovský les.

Nadregionálny biokoridor Tok rieky Dunaj s jeho okolím (uvádzaný aj ako biokoridor provincionálneho významu Dunaj) - zahŕňa vodný tok Dunaja s príslušnými mokradovými spoločenstvami a komplexami lužných lesov vrbovo-topoľových a lužných lesov nížinných. Nadregionálny biokoridor spája významné lokality - biocentrá Dunaja a jeho širšieho okolia a je tvorený je lužnými lesmi a ostatnými významnými lokalitami medzihrádzového priestoru Dunaja.

Nadregionálny biokoridor Malý Dunaj - biokoridor vedený pozdĺž toku Malého Dunaja v strednej časti s dvoma alternatívami okolo vlastného toku Malého Dunaja alebo okolo Klátovského ramena. Tvorený je lužnými lesmi, líniovými brehovými porastami, významnými genofondovými lokalitami flóry a fauny. Predstavuje systém meandrov so zachovalými spoločenstvami lužných lesov a zaplavovanými lúčnymi porastami.

Nadregionálny biokoridor Chotárny kanál - Čiližský potok (Malý Dunaj - Dunaj) - biokoridor spájajúci biokoridor Dunaja s biokoridorom Malého Dunaja pozdĺž Chotárneho kanála a Čiližského potoka. Tvorí ho prevažne líniová vegetácia pozdĺž spomenutých vodných tokov v okolí ktorých sa vyskytuje viacero genofondovo významných lokalít flóry a fauny.

Regionálny biokoridor Blahovské - Belský kanál - regionálny biokoridor spája regionálne biocentrum Potônska mokraď (Blahová) s biocentrom Ohradského a Belského kanálu (Hroboňovo) a s ďalšími lokalitami Potônskej a Okoličnianskej mokrade podobného charakteru, tvorený je prevažne líniovou vegetáciou okolo väčších kanálov a zachovalými zbytkami trávnej vegetácie

Regionálny biokoridor Biokoridory Čiližskej mokrade - regionálny biokoridor tvorený viacerými nesúvislými koridormi, ktoré spájajú významnejšie lokality v danej oblasti a mali by mať prepojenie na Dunaj, resp. na ďalšie biocentrá a biokoridory. Preto návrh uvažuje s viacerými jeho alternatívami Bohelovské rybníky - kanál Dobrohošť-Kračany, Bohelovské rybníky - kanál Jurová-Čalovo - kanál Gabčíkovo-Topoľníky - Dunaj a Čiližský potok - kanál Vranie-Kotliba (Dunaj). Tvorí ho prevažne líniová vegetácia pozdĺž vodných tokov a kanálov, menej trávne porasty.

Ďalšie regionálne biokoridory: Klátovský kanál (Starý Klátovský kanál) - Ohrady, Vieska - Jastrabie Kračany - Mliečanský kanál, Kanál Dobrohošť-Kračany - Bohelovský kanál, Kanál Gabčíkovo-Topoľníky, Kanál Jurová-Šarkan, úseky nadväzujúce na nadregionálny biokoridor Chotárny kanál - Čiližský potok.

Lokálne biokoridy - vzhľadom na charakter územia možno v okrese vyčleniť špeciálnu skupinu potenciálnych, lokálnych biokoridorov - vyschnuté, nefunkčné kanály, ktoré by bolo vhodné ponechať na úspešný vývoj.

III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

Rozloha Mesta Dunajská Streda je 31,45 km² (3 145 ha), na tomto území žije 22 486 obyvateľov (r. 2011). Hustota osídlenia dosahuje cca 714,98 obyvateľov na km².

Z administratívneho hľadiska je Mesto Dunajská Streda začlenené do Trnavského samosprávneho kraja .

Najbližšími mestami sú Veľký Meder a Šamorín. Dopravne je mesto spojené so všetkými okolitými obcami. V meste Dunajská Streda sú sústredené všetky zariadenia vyššej občianskej vybavenosti a výroby.

Demografické údaje

Mesto Dunajská Streda patrí do skupiny stredných miest. Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia je vyrovnaná. Vo vekovej štruktúre prevládajú obyvatelia v produktívnom veku. Za posledných 10 rokov rast počtu obyvateľov v okrese Dunajská Streda zaznamenali nielen mestá, ale aj vidiek. Mesto Dunajská Streda vykazuje index rastu počtu obyvateľov 101,2, mesto Šamorín 100,78, mesto Veľký Meder zaznamenal pokles počtu obyvateľov. Svedčí to o stabilizácii obyvateľstva v území okresu Dunajská Streda, čo je priaznivý demografický ale aj sociálno-ekonomický jav.

Sídla

Dunajská Streda je v súčasnosti administratívnym, hospodárskym a kultúrnym strediskom Žitného ostrova medzi Dunajom a Malým Dunajom. Je strediskom cestovného ruchu. Mesto tvoria tri časti: Dunajská Streda, Malé Blahovo, Mliečany. V širšom sledovanom území je charakteristické rozptýlené vidiecke osídlenie reprezentované sídlami nižších veľkostných kategórií, väčšinou do 1000 obyvateľov. Vidiecke osídlenie zaznamenáva pokles počtu obyvateľov.

Doprava

Cestná doprava

Dunajská Streda je napojená cestou E 575 na medzinárodnú diaľničnú sieť. Mestom prechádzajú dopravné trasy na Galantu a Bratislavu. Ostatné cesty majú lokálny charakter a spĺňajú doplnkovú a prípojnú funkciu na cesty vyšších tried. Mesto Dunajská Streda je sídlo okresu a svojou polohou sa nachádza mimo hlavných dopravných koridorov medzinárodného významu ako aj mimo siete diaľnic a rýchlostných komunikácií. Od krajského mesta Trnava je vzdialené cestnou dopravou 66 km, od hlavného mesta 51 km. Najbližší prístup na diaľnicu D1 je do Bratislavy, druhý na križovatku D1 pri Trnave. Mesto je napojené na európsky ťah E575, ktorý tvorí št. cesta I/63.

Autobusová doprava

Mesto Dunajská Streda je obslužená hromadnou autobusovou dopravou rôznych zmluvných prepravcov.

Železničná doprava

Mesto sa nachádza na železničnej trati č. 131, ktorá je zaradená do medzi trate nadregionálneho významu. Má napojenie na Bratislavu (42 km), nemá priame napojenie na krajské mesto Trnava.

Lodná doprava

Najväčší predpoklad pre rozvoj vodnej dopravy sa predpokladá na rieke Dunaj, ktorá je súčasťou transeurópskej vodnej cesty E 80. Dĺžka vodnej cesty na území kraja je 48,35 km.

Letecká doprava

Letecká doprava s verejnou prepravou osôb sa na riešenom území nenachádza, najbližšie letisko je v Bratislave, resp. v Piešťanoch.

Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

Okres Dunajská Streda má z hľadiska výskytu podzemných vôd mimoriadny význam. Mesto Dunajská Streda má vybudovaný verejný vodovod a domácnosti sú zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu, ktorý má v správe ZsVS a.s., Oz Dunajská Streda. Hlavné zdroje vodovodného systému sídelného útvaru Dunajská Streda tvoria studne HDS₁, HDS₂, S₁, S₂, S₃ a HDS 3/a situované v areáli ZsVaK Dun. Streda na Kračanskej ceste a na Malodvorníckej ceste. Sumárna výdatnosť studní činí $Q_v = 430 \text{ l.s}^{-1}$, z čoho doporučovaný odber je v množstve 425 l.s^{-1} . Sídelný útvar Dunajská Streda je zásobovaný vodou z dvoch strán z Kračanskej a Malodvorníckej cesty. Z uvedeného dôvodu sa tlakové čiary stretávajú v strede mesta, pričom je zabezpečený dostatočný tlak aj v ostatných častiach mesta. Hlavnú zásobnú sieť pre sídelný útvar Dunajská Streda a okolité obce tvorí zásobný rad DN 400 a 300 mm vedený od vodných zdrojov na Kračanskej ceste a zásobný rad DN 500 mm vedený z vodného zdroja na Malodvorníckej ceste. Podstatná časť zásobnej, rozvodnej siete v ostatnej časti intravilánu je zaokruhovaná, budovaná z profilov DN 250, 200, 150-125, 100 a 80. V súčasnom stave je na verejný vodovod v správe ZsVaK Dunajská Streda napojených 26 790 obyvateľov.

Zásobovanie plynom

Mesto Dunajská Streda je na 100% plynofikované a takmer všetky objekty sú napojené na plynovod.

Zásobovanie elektrickou energiou

Mesto Dunajská Streda je zásobované elektrickou energiou zo vzdušných distribučných vedení VN 22 KV prostredníctvom distribučných transformačných staníc.

Kanalizácia

Sídlný útvar Dunajská Streda je situovaný v strede Žitného ostrova. Pôvodná kanalizačná sieť bola budovaná v roku 1963. Rozšírenie kanalizačnej siete bolo v dôsledku rozvoja priemyselnej a bytovej výstavby až do r. 2000, dobudovala sa terajšia kanalizačná sústava, ktorá je jednotná. Zberačmi privádzané odpadové vody sa stretávajú v sútokovej šachte na prečerpávacej stanici v Dunajskej Strede na Povodskej ceste. Táto prečerpávacia stanica pozostáva z čerpacej stanice pre dažďové vody a z čerpacej stanice pre splaškové odpadové vody, ktoré sú odvádzané samostatným zberačom na čistiareň odpadových vôd v Kútnikoch. Os kanalizačnej sústavy tvoria zberače A, B a C+E. Na hlavné zberače sú napojené všetky uličné stoky zo sídelného útvaru Dunajská Streda

S výstavbou úplnej mestskej ČOV sa začalo v r. 1989, pričom v r. 2002-2003 celá prešla rekonštrukciou a zvýšila sa jej účinnosť. V súčasnosti je jej kapacita $21\,000\text{m}^3/\text{d}$, t.j. ČOV je dimenzovaná na 85 000 EO.V. obyvateľov. Ako recipient odľahčených, resp. odpadových vôd je kanál S VII s prietokom $Q\,355 = 1,378\text{m}^3\text{s}^{-1}$. Na kanalizáciu je napojených 17 735 domácností,

Telekomunikácie

Mesto je napojené na digitálnu telefónnu ústredňu na ktorú je napojená pevná telefónna sieť spoločnosti T- Com. Obec je pokrytá signálmi mobilných telefónnych sietí T – Mobile, Orange a Telefónica O2.

Služby

Služby sú na úrovni typickej vidieckej vybavenosti sídiel.

- *administratívne zariadenia* zabezpečujú fungovanie sídla - obecný a mestský úrad, pošta a pod.)
- *zdravotnícke zariadenia* zabezpečujú zdravotnícke služby pre obyvateľov – nemocnica s poliklinikou v Dunajskej Strede
- *školské zariadenia* – materské školy, základné školy, stredné a špeciálne školy
- *kultúrno-vzdelávacie zariadenia* slúžia na uspokojovanie rozvojových potrieb obyvateľstva – kultúrny dom, knižnica, kino, pobočka Matice slovenskej. Kultúrna vybavenosť mestského sídla poskytuje možnosti kultúrno-spoločenského využitia obyvateľov aj okolitých vidieckych obcí, najmä v oblasti konzumnej kultúry.
- *zariadenie telovýchovy a športu* – kryté športové zariadenia regionálneho významu sú orientované na futbal, stolný tenis.
- *maloobchodné a stravovacie zariadenia* – predajne potravín, nepotravinárskeho tovaru, pohonných hmôt, zmiešaného tovaru, hotely, penzióny, reštaurácie a pod.
- *rekreačné zariadenia* – termálne kúpaliská ako najvýznamnejšia aktivita cestovného ruchu sa v okrese Dunajská Streda uplatňuje kúpanie, a to na termálnych kúpaliskách, napr. Dunajská Streda, Veľký Meder, Gabčíkovo, Topoľníky.

Kultúrne pamiatky

Rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie, pôvodne gotický kostol zasvätený sv. Jurajovi, bol podľa viacerých prameňov postavený v poslednej tretine 14. stor.

Evanjelický kostol bol postavený v r. 1883 v neogotickom štýle.

Synagóga izraelitov bol dokončený koncom rokov 1860. V roku 1945 dostal kostol bombový zásah. Dnes už len pamätník, odhalený 23. októbra 1991, pripomína niekdajšiu židovskú časť mesta, skoro tritisíc židovských obetí z mesta a jeho okolia v období hrôzy.

Žltý kaštieľ začali stavať na začiatku 18. stor. a stavbu dokončili r. 1770. Pôvodný barokový sloh kaštieľa bol začiatkom 19. stor. upravený v klasicistickom slohu. Hlavným a výrazným prostriedkom tohto druhu kaštieľov je prestavba v klasicistickom slohu. V rokoch 1970-1972 do objektu presťahovali Žitnoostrovne múzeum, ktoré bolo v r. 1964-1970 umiestnené vo významnom dunajskostredskom historickom objekte, a to v tzv. Bielom kaštieli.

História

Mesto Dunajská Streda vyrástlo na mieste starodávnej usadlosti ležiacej v srdci Žitného ostrova. Najstaršie osídlenie pochádza z bronzovej doby a stopy tu zanechali i stáročia z čias rímskej nadvlády a sťahovania národov.

Dnešné mesto Dunajská Streda vzniklo podľa mestskej kroniky r. 1874 pripojením dovtedajších samostatných častí Újfalu, Nemesszeg, Előtejed k pôvodnej časti Dunajská Streda (maď. Szerdahely). Podľa spomenutej kroniky je prvý záznam o Dunajskej Strede v listine palatína a hlavného župana Loranda z r. 1250 v podobe Zerda, ďalšie záznamy sú v listinách z r. 1254-1255 v podobe Svridahel, 1270 Zerdahel, 1283 Zerdahel, 1358 Zredahel, 1786 Serdahel, od r. 1920 Dunajská Streda.

Názov mesta motivovalo privilégium, podľa ktorého sa na území dnešného mesta mohli každú stredu usporadúvať trhy. Neskôr sa však trhovým dňom stal piatok. Významným obdobím rozvoja Dunajskej Strede bolo 15. storočie: na základe dekrétu kráľa Žigmunda z r. 1405 sa niektoré významnejšie obce začali premieňať na mestá. Vznikali tak mestá dvojakého typu: 1. slobodné kráľovské mestá a 2. Poddanské mestečká, oppidá, t.j. vidiecke sídla bez mestských výsad (Dunajská Streda, Štvrtok na Ostrove, Veľký Meder).

Prvým dokumentom svedčiacim o mestských právach Dunajskej Strede je portálny súpis (lat. conscriptio) z r. 1574. V meste žilo v tom čase 26 poddanských rodín a 3 šľachtické rodiny, do súdnej právomoci dunajskostredského sudcu patrili v tom čase aj poddaní obcí Chot, resp. Chotfalva (t. j. Čot). V tejto obci žilo v čase súpisu 10 poddanských rodín, v Novej Vsi (maď. Újfalu) patriacej tiež k Dunajskej Strede, žilo 14 poddanských rodín.

Ďalší súpis pochádza z r. 1646 a podľa neho obec Čot bola už vyľudnenou a opustenou usadlosťou.

Ďalšou organickou súčasťou dnešnej Dunajskej Stredy bola usadlosť Pókatelek, ktorá r. 1341 patrila liptovskému comesovi majstrovi Tomášovi. Prvá písomná správa o obci pochádza z r. 1272 v podobe Puk, ďalšie správy sú z r. 1286 Poky, 1374 Pokateleke, 1462 Wyfalu, 1574 Tot Vyfalu, 1773 Szerdahely Újfalu. Podľa portálneho súpisu z r. 1553 patrila osada rodine Kondéovcov.

Prvá písomná správa o mestskej časti Dunajskej Stredy Előtejed v podobe Eleuteied je z r. 1280, listina z r. 1808 ju uvádza v podobe Elő Tejed. Územie tejto časti patrilo rodinám Keresztessiovcov a Kálmánovcov.

V súpise z r. 1828 sa všetky mestské časti uvádzajú osobitne: Szerdahely s 87 domami a 657 obyvateľmi, Nemesszeg so 74 domami a 537 obyvateľmi, Elotejed so 47 domami a 342 obyvateľmi, Újfalu so 152 domami a 1101 obyvateľmi. Tieto štyri mestské časti boli od seba oddelené iba ulicami. Hranice medzi časťou Újfalu a Szerdahely tvorila Hlavná ulica, tiahnuca sa od východu na západ. Rad domov postavený na pravej severnej časti ulice tvorila časť Újfalu, na južnej strane sa rozprestierala časť Szerdahely. Časť Újfalu siahala až k Ružovej ulici. V r. 1957 k Dunajskej Strede administratívne pripojili ešte časť obce Lidértejed (dnes miestna časť Kútniky), v r. 1960 obce Malé Blahovo a Mliečany.

Žitný ostrov, a tým aj mesto Dunajská Streda majú výborné predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu. Veľký význam majú geotermálne pramene, ktoré sa stali podkladom pre výstavbu termálnych kúpalísk v Dunajskej Strede a neďalekom Veľkom Mederi, Gabčíkove, či Topoľníkoch. V teplých letných dňoch využíva ich služby čoraz viac ľudí. Prítomnosť neďalekého Vodného diela Gabčíkovo tiež zvyšuje záujem mnohých domácych i zahraničných turistov o návštevu regiónu. Rovinatý terén poskytuje ideálne podmienky pre cykloturistiku. V súčasnej dobe je rozbehnutý aj projekt vybudovania Dunajsko-Dudvážskej cyklotrasy, ktorý takéto aktivity iba podporuje. Región ponúka aj možnosť vodnej turistiky na Dunaji, Malom Dunaji alebo na často sa vyskytujúcich jazerách. Na týchto vodných plochách sa možno kúpať a člnkovať, alebo zúčastniť nejakej výhliadkovej plavby. Ďalšiu oblasť cestovného ruchu predstavuje možnosť pešej turistiky. Tá sa sústreďuje do chránenej krajinskej oblasti Dunajské Luhy.

III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Znečistenie ovzdušia

Územie okresu Dunajská Streda z hľadiska čistoty ovzdušia sa radí k územiám s relatívne málo znečisteným ovzduším. Vyplýva to predovšetkým zo skutočnosti, že v okrese je malé zastúpenie priemyslu s výraznejšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia. Znečisťujúce látky, emitované do ovzdušia, produkujú predovšetkým energetické zdroje podnikov a výrobných prevádzok, ako aj vykurovacie zdroje individuálnych bytových jednotiek. Z týchto dôvodov sú množstvá

emisíí rozhodujúcich znečisťujúcich látok oxidu siričitého, oxidov dusíka a oxidu uhoľnatého ako aj tuhých látok pod úrovňou celoslovenského priemeru. Líniovým zdrojom znečistenia ovzdušia je cestná sieť. Znečisťovateľmi ovzdušia sú v menšej miere zariadenia poľnohospodárskej výroby. Veľkoplošným zdrojom prašnosti je predovšetkým orná pôda.

Súčasný znečisťovanie ovzdušia v záujmovom území mimo intravilánu zodpovedá bežnému stredoeurópskemu pozadiu (správy EMEP EHK OSN, ročenky SHMÚ). Koncentrácie hlavných škodlivín sú hlboko pod imisnými limitmi, aj pod kritickými úrovňami pre vegetáciu (podľa odporúčaní Európskej hospodárskej komisie OSN).

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Hodnotenie kvality povrchových vôd na Slovensku vychádza z klasifikácie vody podľa STN 75 7221, na základe ktorej sú vody zaraďované do piatich tried:

- veľmi čistá voda
- čistá voda
- znečistená voda
- silne znečistená voda
- veľmi silne znečistená voda

Sledované ukazovatele znečistenia povrchových vôd sú začlenené do ôsmich skupín:

- A – kyslíkový režim
- B – základné fyzikálno-chemické ukazovatele
- C – nutrienty
- D – biologické ukazovatele
- E – mikrobiologické ukazovatele
- F – mikropolutanty
- G – toxicita
- H – rádioaktivita

Ďalším spôsobom hodnotenia kvality vody je hodnotenie bilančného stavu, ktoré spočíva v porovnaní skutočných hodnôt vybraných ukazovateľov kvality vody s limitovanými hodnotami prípustného znečistenia, určenými NV SR č. 242/1993 Z.z. Bilančný stav je hodnotený tromi stupňami:

A – priaznivý	$BS > 1,1$
B – napätý	$0,9 < BS < 1,1$
C – pasívny	$0,9 > BS$

Prevažná časť okresu Dunajská Streda patrí k chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd Žitného ostrova.

Znečisťovanie povrchových a podzemných vôd Žitného ostrova je problém veľmi zložitý. Primárne znečistenie je veľmi rôznorodé a má svoj pôvod v antropogénnej

činnosti v celom povodí Dunaja. Znečistenie podzemných vôd zo zdrojov na území Žitného ostrova je sekundárne a jeho intenzita výrazne stúpa so vzdialenosťou od recipientu, najmä však v povrchovej zóne.

Nedávnej minulosti sa na znečisťovaní najviac podieľali miestne zdroje znečistenia z poľnohospodárskej činnosti, ako sú plošná aplikácia organických a anorganických hnojív, koncentrované poľnohospodárske strediská, skládky pesticídov, priemyselných a organických hnojív, kompostu, siláže a pod. Poľnohospodárske dvory produkujú aj znečistenie olejovými látkami a pohonnými hmotami strojového parku. V súvislosti so zmenenými ekonomickými podmienkami dnes pôsobí tento faktor v zmiernenej intenzite.

Režim podzemnej vody Žitného ostrova súvisí s režimom hlavného toku Dunaja a sústavami jeho ramien, Malým Dunajom, s prítokmi podzemnej vody z pridružených oblastí, so zrážkami, výparom i antropogénnymi vplyvmi. Dominujúca je napájacia funkcia Dunaja.

Celkove však v posledných rokoch došlo k výraznému zlepšeniu kvality vody v Dunaji a napriek pretrvávajúcej situácii so zdrojmi znečistenia v záujmovej oblasti a určitým krátkodobým trendom zhoršovania kvality podzemnej vody možno povrchové a podzemné vody považovať pre využívané účely v podstate za kvalitné.

Voda Dunaja je charakterizovaná ako nízko mineralizovaná, výrazne typu kalcium-bikarbonátového typu. Voda Malého Dunaja je rovnakého typu, obsah kontaminantov je však v priemer oveľa vyšší.

Z hľadiska ohrozenia životného prostredia človeka má znečistenie podzemných vôd nielen v záujmovom území, ale na celom Žitnom ostrove rozhodujúci význam., keďže ide o najväčšiu zásobáreň vôd s množstvom využívaných vodných zdrojov. Dnešný vplyv poľnohospodárstva na kvalitu podzemných vôd zďaleka nedosahuje úroveň spred cca 15 rokov. Veľkoplošné znečistenie však stále pretrváva a prejavuje sa buď lokálne – nadlimitným obsahom niektorých ukazovateľov, alebo celoplošne – trvalo zvýšenými hodnotami koncentrácie jednotlivých chemických znečisťovateľov. Toto znečistenie postihuje najmä vrchné vrstvy podzemných vôd, čo núti k využívaniu predovšetkým hlbších vrtov pre účely zásobovania pitnou vodou. Na lokálnu kvalitu podzemných vôd v záujmovom území vplýva aj nevyhovujúce odvádzanie odpadových vôd z niektorých sídiel alebo objektov.

Podľa výsledkov meraní povrchových vôd za obdobie 2002 – 2003 na toku Malý Dunaj v mieste odberu Malý Dunaj – Kolárovo (rkm 2,50) zaraďujeme v skupine A do triedy II. triedy kvality – čistá voda (rozpustený kyslík = 6,64 mg.l⁻¹ a c₉₀ BSK₅ = 4,24 mg.l⁻¹). V skupine základných fyzikálno-chemických ukazovateľov teplota vody (24,91 °C) určuje IV. triedu kvality – silne znečistená voda. Fosforečnanový fosfor (0,23 mg.l⁻¹) určuje pre nutrienty IV. triedu kvality – silne znečistená voda. Pri mikrobiologických ukazovateľoch hodnoty koliformných baktérií zaraďujú túto skupinu do III. triedy kvality – znečistená voda. Kanál Gabčíkovo – Topoľníky - Kútniky (riečny kilometer 10,40), zaraďujeme tento tok v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu (A) do triedy IV. triedy kvality – silne znečistená voda (rozpustený kyslík 4,27 mg.l⁻¹). V B skupine teplota vody (23,63 °C) a merná vodivosť (75,66 mS.m⁻¹) určujú III.

triedu kvality – znečistená voda. Koncentrácie fosforečnanového fosforu ($0,29 \text{ mg.l}^{-1}$) ju radí do IV. triedy kvality – silne znečistená voda. Počty koliformných baktérií (2487 KTJ.ml^{-1}) patria do V. triedy kvality – veľmi silne znečistená voda. (*Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2002 - 2003, SHMÚ Bratislava, 2004*)

Na znečistení tokov Dunaj a Malý Dunaj ako aj ich prítokov sa podieľajú priemyselné a komunálne odpadové vody z bodových zdrojov znečistenia, znečistenie z plošných zdrojov – najmä poľnohospodárska činnosť. Z areálovo - bodových konfliktov má najpodstatnejší význam absencia odkanalizovania (*akumulácia odpadových vôd v žumpách a septikoch*) a poľnohospodárska činnosť. Rieka Malý Dunaj patrí medzi silne znečistené toky Slovenska. Najhoršiu kvalitu vody dosahuje v skupine mikrobiologických ukazovateľov. Dunaj je vo všeobecnosti ovplyvňovaný aj znečistením, privádzaným jeho prítokmi, v hornom úseku je to Morava, a v dolnom úseku Váh, Hron a Ipel'. Nakoľko je Dunaj medzinárodným tokom, časť znečistenia prichádza aj zo štátov, ktorými preteká ešte pred SR.

Znečistenie horninového prostredia a kontaminácia pôd

Ku kontaminácii horninového prostredia môže dôjsť vzduchom, vodou, skládkami odpadov.

Prevažne vzdušnou cestou sa kontaminuje pôda exhalátmi zo spaľovacích motorov. Z automobilového benzínu sa kontaminuje najmä olovom a zo všetkých palív najmä uhľovodíkmi.

Kontaminácia pôdy vodou sa vyskytuje najmä ako následok používania povrchovej vody na zavlažovanie. Väčšina látok ktoré sa nachádzajú vo vode sa zachytí v pôde. Neriadené divoké skládky ohrozujú pôdu bezprostredne v ich okolí.

Stupeň rizika kontaminácie pôdy organickými látkami závisí od ich koncentrácie a odbúrateľnosti, prípadne aj od ich toxicity proti pôdnej mikroflóre, od druhu pôdy a od klimatických podmienok.

Najnebezpečnejšie sú ťažko rozložiteľné organické látky a zlúčeniny ťažkých kovov.

Rozsiahla časť riešeného územia je poľnohospodársky intenzívne využívaná. Rozvoj veľkoplošného hospodárenia na pôde má za následok zníženie ekologickej kvality priestorovej štruktúry krajiny a ohrozenie jej ekologickej stability. Rozsiahle plochy ornej pôdy sú postihnuté veternou eróziou.

Realizovanie poľnohospodárskych, výrobných a ťažobných aktivít potenciálne zvyšuje nebezpečenstvo kontaminácie pôd. Keďže v súčasnosti nie sú k dispozícii žiadne podrobnejšie merania z tejto oblasti ich rozsah je ťažko vyjadriteľný. Potencionálnymi bodovými zdrojmi znečistenia pôd môžu byť aj čierne (príp. riadené) skládky odpadov a to na poľnohospodárskom ako aj lesnom pôdnom fonde. V okolí skládok sa môžu koncentrovať neznáme, často veľmi toxické látky.

Záujmové územie podľa monitoringu pôd SR nepatrí medzi oblasti kontaminované ťažkými kovmi, anorganickými alebo organickými polutantmi.

Pôdy záujmového územia, ktoré ležia na rovinatom území, nie sú ohrozené vodnou eróziou, avšak odlesnením krajiny a intenzívnym poľnohospodárskym využívaním sú

vystavené značnému vplyvu vetra. Vzhľadom na priemernú rýchlosť vetra okolo 3 m.s^{-1} je tak veterná erózia v území veľmi intenzívna – vietor môže spôsobiť ročný odnos pôdy až 350 kg/ha .

Poľnohospodárska pôda záujmového územia je objektom intenzívnej poľnohospodárskej výroby, ktorá sa najväčšou mierou podieľa na znečisťovaní pôd príp. ich substrátu až podložia. Napriek tomu, že v ostatnom období dochádza k útlmu poľnohospodárskej výroby, čo sa v rastlinnej výrobe prejavuje znížením aplikácie priemyselných hnojív a ochranných prostriedkov a v živočíšnej výrobe najmä poklesom stavu chovaných zvierat, v stave pôdy sa stále prejavuje jej celoplošná degradácia spôsobená metódami používanými v nedávnom období.

Poľnohospodársku degradáciu predstavuje hlavne zmena pôdnej štruktúry, narušenie pôdneho profilu, utláčanie, orba a vnášanie cudzorodých chemických látok. Na rozdiel od historického využívania v relatívne krátkom časovom intervale tzv. socializácie vzrástla nadmieru výmera ornej pôdy na úkor pôvodnej vegetácie. Toto, spolu so zavedením veľkoblokového intenzívneho systému hospodárenia, odstránením nežiadúcej vegetácie, zhutnením a používaním umelých hnojív a pesticídov radikálne zmenilo retenčnú schopnosť pôd, urýchlilo povrchový a podpovrchový odtok vody a živín a vystavilo pôdu zvýšenému vplyvu vetra. Navyše k chemickej degradácii pôd záujmového územia prispela tiež prostredníctvom imisného spádu intenzívna priemyselná činnosť v minulosti.

Existujú tiež riziká lokálneho znečisťovania pôdy vyplývajúce z nedostatočného technického vybavenia pri likvidácii exkrementov, silážnych jám. Zdrojom takéhoto znečistenia môže byť aj strojový park, ktorý najmä pri havarijných situáciách môže znečistiť pôdy a následne ostatné zložky životného prostredia únikom ropných látok.

Celkový negatívny stav kvality pôdy a jej neúnosné využívanie zvyrazňujú potrebu rekonštrukcie štruktúry poľnohospodárskej krajiny a to najmä praktickou realizáciou opatrení vyplývajúcich z projektov RÚSES a MÚSES, projektov pozemkových úprav a vytvorením podmienok pre alternatívne ekologické poľnohospodárstvo.

Pôdy nachádzajúce sa v záujmovom území patria k najviac náchylným na veternú eróziu. V oblasti Podunajskej roviny má vietor vzhľadom na rovinatý charakter terénu relatívne veľkú silu. Svedčí o tom nielen priemerná rýchlosť vetra, ale aj nízky počet bezveterných dní. Vzhľadom na rýchlosť prevládajúcich vetrov je veterná erózia v území veľmi intenzívna. Vietor spôsobuje ročný odnos až 350 kg pôdy z 1 ha .

Skládky

V oblasti Žitného Ostrova má zber a zneškodňovanie odpadu osobitné špecifické znaky. Základnou požiadavkou na zneškodňovanie KO je v tomto území ochrana zásob podzemných vôd. Táto zásada si vyžaduje osobitnú starostlivosť zberu a zneškodňovania odpadov v krajine.

Údaje o tvorbe odpadov sú systematicky zbierané prostredníctvom regionálneho informačného systému o odpadoch RISO od roku 1995 v súlade s vyhláškou č. 605/1992 Zb. o vedení evidencie odpadov, na základe hlásení pôvodcov.

Vyprodukované odpady sa zneškodňujú na riadenej skládke pre nie nebezpečný odpad, ktorej prevádzkovateľom je A.S.A. Slovensko s.r.o. v Dolnom Bare.

Z hľadiska nakladania s odpadmi možno konštatovať, že z celkovej tvorby odpadov väčšia časť sa ďalej využíva. V zmysle § 5 ods. 1 písm. d/ bod. 1 vyhl. MŽP SR č. 283/2001 Z.z. sa do roku 2010 malo znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 75 % z celkového množstva biologicky rozložiteľných odpadov vzniknutých v roku 1996.

Komunálne odpady vznikajúce na území okresu sú zneškodňované na troch skládkach a to v: Čukárskej Pake, Dolnom Bare a vo Veľkých Dvorníkoch.

Radónové riziko

V roku 1992 Geologický prieskum, š.p. Spišská Nová Ves zhodnotil radónové nebezpečenie v rámci Slovenska, ktoré bolo následne spracované do regionálnych máp radónového rizika. Okres Dunajská Streda sa radí medzi oblasti s nízkym a iba ojedinele stredným radónovým rizikom. Vysoké radónové riziko na území okresu nebolo zistené. Podľa týchto údajov sa dotknuté územie nachádza v nízkom stupni radónového rizika, kde objemová aktivita Rn^{222} v pôdnom vzduchu sa pohybuje medzi 10 – 30 Bq.m⁻³.

Poškodenie vegetácie a biotopov

Vegetácia záujmového územia je výrazne ovplyvnená a zmenená úplnou premenou pôvodnej nížinnej krajiny s lužnými lesmi a sprievodnými vodnými biotopmi na súčasnú odlesnenú a intenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu. Pôvodné biotopy z krajiny úplne vymizli resp. ostali lokalizované iba v nekompaktných celkoch.

V miestach súčasných lánov v rovinatej časti záujmového územia sa iba ojedinele ponechala, príp. vytvorila líniová vegetácia, ktorá tak vytvára hranice medzi jednotlivými poľnými celkami príp. sleduje poľné cesty. Táto vegetácia však tiež stratila svoju pôvodnosť, keď do nej začali prenikať mnohé agresívne a nepôvodné druhy. Napriek tomu ide často jediný prirodzený prvok v tejto krajine.

Okrem vplyvu poľnohospodárstva sa v záujmovom území tiež prejavujú urbanizačné vplyvy. Stupeň urbanizácie je odrazom koncentrácie obyvateľov, to znamená, že vplyvy na biotu sú výrazné najmä v bezprostrednom okolí sídla. Prejavujú sa zvýšeným ruchom, ktorý so sebou prináša vyrušovanie živočíchov na miestach ich rozmnožovania, na potravinových lokalitách, resp. na miestach oddychu. Premávka na cestných komunikáciách spôsobuje značný počet kolízií s niektorými druhmi živočíchov, najčastejšie sú to rôzne druhy vtákov a cicavcov. Vplyv urbanizácie na vegetáciu sa prejavuje objavovaním sa sekundárnych antropogénnych biotopov

s prítomnosťou ruderalnej vegetácie. Tento jav je typický najmä pre okrajové časti sídla, osamotené objekty v krajine, devastované plochy, ale tiež okraje ciest, polí a pod.

Z hľadiska znečistenia ovzdušia a imisného spádu je vegetácia záujmového územia relatívne neporušená. Územie je kvalitne vetrané, prípadnú stromovú vegetáciu tvoria výlučne listnaté dreviny so sezónnym opadom lístia. Dnešná situácia v produkcii emisií je podstatne priaznivejšia, keď sa oproti rokom minulým, podarilo znížiť hlavne emisie SO₂ a TZL

Zdravotný stav obyvateľstva

Priemerná dĺžka života v okrese Dunajská Streda dosahuje u mužov 68-69 rokov. U žien je priemerná dĺžka života 75-76,5 rokov. Celková dĺžka života koreluje s celoslovenským priemerom.

Napriek poklesu výroby v posudzovanom regióne a čiastočnému zlepšeniu životného prostredia (zníženie emisií) zvyšovanie chorobnosti pretrváva i naďalej, a to vo zvýšenom výskyte zhubných novotvarov. Štandardizovaná chorobnosť (podľa štandardov EU) na zhubné novotvary na 100 000 obyvateľov sa od roku 1965 takmer zdvojnásobila. Štandardizovaná úmrtnosť dosahuje u mužov cca 375 úmrtí na 100 000 obyvateľov, čo zaraďuje okres Dunajská Streda do najvyššej kategórie v slovenskom meradle. U žien je to 170 úmrtí na 100 000 obyvateľov, čo je tiež vyššie ako celoslovenský priemer.

Narastajúci trend si stále zachovávajú choroby obehovej sústavy a onkologické ochorenia. Zhubné nádory sa v okrese Dunajská Streda vyskytli v r. 2001 u 407 mužov a 364 žien. Menší výskyt je zaznamenaný pri chorobách tráviacej sústavy ako aj dýchacej sústavy.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1 Údaje o vstupoch

Záber pôdy

Zaujmové územie sa nachádza v katastrálnom území Dunajská Streda, v okrajovej časti mesta Dunajská Streda na parc.č.: 1960/23; 1960/24; 1960/25; 1960/25; 1960/34; 1960/47 v extraviláne. Z južnej strany hranicu tvorí štátna cesta I. triedy/63, zo západnej strany štátna cesta III. triedy/1394, zo severnej strany sa nachádza existujúca administratívna budova spoločnosti Metrans, z východnej strany pozemky spoločnosti Metrans.

Zastavaná plocha /**Rozšírenie administratívnej budovy**/ - 465 m²

Zastavaná plocha /**Parkovisko, komunikácie a chodník**/ - 1140 m²

Počet podlaží - 3

Úžitková plocha a kapacita jednotlivých podlaží

Podlažie	Úžitková plocha (m²)
-----------------	--

1.NP	432,19
------	--------

2.NP	433,73
------	--------

3.NP	409,06
------	--------

Spolu:	1274,98 m²
---------------	------------------------------

Surovinové a energetické zdroje

VYKUROVANIE

Vykurovanie novej časti administratívnej budovy bude centrálne pomocou závesných elektrických kotlov nachádzajúcich sa v kotolni a plošných ocelových vykurovacích telies. Ako zdroj tepla na vykurovanie budú inštalované štyri teplovodné elektrické kotly typu Raja 24K (Protherm) s menovitým tepelným výkonom 24,0 kW, s celkovým tepelným výkonom kotlov bude 96,0 kW. Kotly budú umiestnené v kotolni č. 1.12 na prízemí. Vykurovacie telesá sú navrhnuté ocelové doskové typu KORADO. Rozvody budú vyhotovené z plastliníkových rúr HERZ (Pe-Al-Pe) typu 16x2, 18x2, 20x2, 26x2,3, 32x3,0 a 40x3,6.

Klimatizácia: Zariadenia na klimatizáciu budú navrhnuté tak, aby zabezpečili požadované parametre s vysokou kvalitou navrhovaného zariadenia a s vysokou

ekonomikou prevádzky. Chladenie priestorov bude riešené osadením vonkajších klimatizačných jednotiek na streche budovy.

ELEKTRICKÁ ENERGIA

Pre potreby novej administratívnej budovy je navrhnutá nová transformačná stanica, riešená ako odberateľská, nakoľko existujúce rozvody a kapacita súčasnej trafostanice nepokrývajú požadovanú spotrebu elektrickej energie, aj s prihliadnutím na možné ďalšie rozšírenie administratívnych priestorov o odbodbné prístavky.

Prípojka VN je navrhnutá zemným kábelovým vedením 3x 20-NAXS(F)2Y 1x240/RM25 zaslučkovaním do existujúceho miestneho distribučného rozvodu - linka L434, ktorá sa nachádza v tesnej blízkosti plánovanej administratívnej budovy. Linka L434 bude prerušený a spojkami budú napojené nové VN kábelové vedenia ukončené v rozvádzači VN (1 - prívod, 2 - vývod) v navrhovanej transformačnej stanici.

Výkonová bilancia

Inštalovaný výkon svetelných a zás.rozvodov	95,0 kW
Vykurovanie a príprava TUV - AB	112,0 kW
Chladenie AB	44,6 kW
Celkový inštalovaný výkon:	Pi = 251,6 kW
Koeficient súčasnosti	k=0,7
Súčasný výkon	Ps= 176,1 kW

S prihliadnutím na navýšenie o 2-2,5-krát po vybudovaní ďalších prístavkov bolo pristúpené k zriadeniu novej transformačnej stanice, ktorá zabezpečí dostatok kapacity pre ďalšie rozšírenie.

Navrhovaná transformačná stanica

Bloková transformačná stanica je navrhovaná ako samostatne stojací objekt v mieste, kde je spojená nová a stávajúca administratívna budova, s odstupom 1m od obvodových stien administratívnych budov. Trafostanica bude malých rozmerov (šxhxv = 2200 x 2400 x 1750 mm), polozapustená do zeme. **Meranie elektrickej energie** je riešené na strane NN v rozvádzači RH transformačnej stanice, elektromer bude umiestnený v rozvádzači USM na vonkajšej strane transformačnej stanice pre prístup distribučnej organizácie na servis o obsluhu elektromera.

Verejné osvetlenie

S novou administratívnou budovou budú vybudované aj ďalšie miesta parkoviska. Pre rozšírenú časť je navrhnuté vonkajšie osvetlenie parkoviska osobných áut, prevedené osvetlovacími kandelábrami v počte 5 ks výšky 6m.

ODBER A SPOTREBA VODY

Vnútorný vodovod

Nové krídlo bude napojené na areálovú splaškovú kanalizáciu a na areálový vodovod.

Existujúca vodovodná prípojka pre administratívnu budovu je vybudovaná z rúr polyetylénových **HDPE priemeru D 110/10,0 mm – DN100**, ktorá je napojená na verejný vodovod, nachádzajúci sa pred hranicou pozemku. V mieste napojenia je umiestnený šupátkový uzáver DN100. Existujúca vodovodná prípojka je uložená cca 1,4m pod terénom. Dĺžka existujúcej verejnej časti vodovodnej prípojky (pred vodomernou šachtou) je 8,50m. Vo vzdialenosti 0,50m za hranicou pozemku je vybudovaná **existujúca vodomerná šachta** s vnútorným pôdorysným rozmerom **2000 x 1500mm, hĺbky 1800mm**. V šachte je umiestnený hlavný domový vodomerný budovy DN50, ktorý slúži na meranie množstva spotrebovanej vody v existujúcom objekte. Za vodomernou šachtou je vedená **domová časť vodovodnej prípojky o dimenzie HDPE D90/9,2 - DN80** do existujúcej časti administratívnej časti. Medzi vodomernou šachtou a existujúcou budovou sa navrhuje vybudovať bod **napojenia nového vodovodu** o dimenzie HDPE D90/9,2 – DN80, ktorý bude slúžiť pre zásobovanie navrhovanej novej časti administratívnej budovy. Zásobovanie novej časti administratívnej budovy pitnou a požiarou vodou je navrhnuté s vodovodnou prípojkou z rúr **HDPE D90/9,2 mm – DN 80** napojenej na areálový vodovod. Pri vstupe do objektu cez podlahovú konštrukciu bude osadená spojka s prechodkami na príslušný rozvod, na hlavnom stúpacom potrubí bude osadený kombinovaný uzatvárací a spätný ventil vody vo výške 0,3 m nad podlahou s odvodnením. Tlakový rozvod vody je vedený k jednotlivým zariadeniam predmetom, batériám a výtokovým ventilom a k požiarom hydrantom. Všetky potrubia vodovodu sú navrhnuté oceľové pozinkované závitové - pre požiaru rozvod a viacvrstvový rúr HERZ, materiál PEx-AL-PE - pre pitnú vodu. Všetky potrubia rozvodu vody sa izolujú polyetylénovou penovou izoláciou. Teplá voda bude zabezpečená s lokálnymi elektrickými ohrievačmi nachádzajúcimi v blízkosti sociálnych priestorov. **V celej navrhovanej časti administratívnej budovy** sú navrhnuté 8 ks elektrických zásobníkových, resp. prietokových ohrievačov **s celkovým elektrickým výkonom 16,0 kW**.

Výpočet potreby vody

Pre výpočet potreby vody bola použitá Vyhláška č. 684/2006 Z.z. Ministerstva životného prostredia SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií. Na stanovenie maximálnej dennej potreby vody pre obyvateľstvo sú použité hodnoty súčiniteľov dennej nerovnosti podľa

veľkosti obce. Súčiniteľ dennej nerovnosti od 20.001 do 100.000 obyvateľov je: 1,3.

Počet zamestnancov v existujúcej a v novej administratívnej časti (165 zamestnancov):

Denná potreba vody:	Q_p	=	$n \times q$	=	165	osôb	x	60	l/os. deň	=	9900	l/deň	=	0,11458	l/s
Maximálna denná potreba vody:	Q_m	=	$Q_p \times k_d$	=	9900	l/deň	x	1,3		=	12870	l/deň	=	0,14895	l/s
Maximálna hodinová potreba vody:	Q_h	=	$(Q_m \times k_h) / 24$	=	(12870	l/deň	x	1,8	/ 24	=	965	l/hod	=	0,2681	l/s
Ročná potreba vody:	Q_{rok}	=	$Q_p \times d$	=	9900	l/deň	x	365	deň	=	3 613 500	l/rok	=	3614	m ³ /rok

Protipožiarna ochrana budovy bude vypracovaná v samostatnej projektovej dokumentácii. Vnútný rozvod požiarnej vody musí byť vyhotovený z oceľového pozinkovaného potrubia za účelom požiarnej odolnosti rozvodu pri požiari.

Hadícový navijak s max. výdatnosťou $Q = 59$ l/min - 4 ks, pre jeden požiarne úsek max. 2ks. Nakoľko sa predpokladá, že cez požiarne úseky nehrozí nebezpečenstvo šírenia požiaru, max. spotreba požiarnej vody je dimenzovaná na 2 ks hadicových navijakov.

$$Q_{hyd} = 59 \text{ l/min} \times 2 = 118 \text{ l/min} = 1,97 \text{ l/s}$$

Kanalizácia: Z navrhovanej časti administratívnej budovy bude vedená **nová gravitačná kanalizačná stoka splaškovej vody do jednej navrhovanej prečerpávacej stanice**. Do tej prečerpávacej stanice bude napojená aj existujúca splašková kanalizácia existujúcej časti administratívnej budovy. Medzi prečerpávacou stanicou a existujúcim bodom napojenia na výtlačné potrubie Istermeat bude využitý existujúci rozvod gravitačnej splaškovej kanalizácie, ako výtlačné potrubie z prečerpávacej stanice. Nový objekt bude napojený na prečerpávaciu stanicu cez **prefabrikované revízne šachty** kanalizačnou rúrou **z PVC s priemerom 200 mm** s minimálnym spádom 1%. **Prečerpávacia stanica** bude zhotovená z betónových prefabrikátov, t. j. betónové skruže **s priemerom 1500 – 2000 mm** a z kalových čerpadiel Grundfos DW s celkovým výkonom prečerpávania splaškovej vody nad 5,0 l/s vrátane riadenia a ďalšieho príslušenstva.

Splaškové vody z objektu

denná spotreba vody existujúcej aj navrhovanej časti: 9.900 l/deň
 ročná spotreba vody existujúcej aj navrhovanej časti: 3.614 m³/rok
 denné množstvo splaškov $Q_{spl,d} = 9,9 \text{ m}^3/\text{deň}$
 ročné množstvo splaškov $Q_{spl,r} = 3614 \text{ m}^3/\text{rok}$

Dažďové odpadové vody zo strechy navrhovanej budovy budú odvádzané do podzemných vôd nepriamym vsakovaním pomocou vsakovacích blokov. **Na odvádzanie dažďových vôd sa použijú kanalizačné potrubia PVC DN 200mm celkovej dĺžky 36,5m.** Celé množstvo dažďových vôd so strechy bude odvedené pomocou areálovej dažďovej kanalizácie do vsakovacieho systému vytvoreného

zo vsakovacích blokov PURABOX. Pre vsakovanie dažďových vôd zo striech objektov sa navrhuje vsakovacie pole vytvorené z 18 kusov vsakovacích blokov (pre hodnotu $k_f = 4,5 \times 10^{-4}$ m/s podľa záverečnej práce inžinierskogeologického prieskumu č. L-33-12-A-b vypracované firmou Stavby a sanácie, s.r.o. Trnava v apríli 2005. (tam je uvádzaný koeficient filtrácie 3 až 6×10^{-4} m/s, pri výpočte sa uvažovalo s aritmetickým priemerom týchto hodnôt).

Výpočet množstva dažďových vôd zo strechy budovy

$$Q = 149 \text{ l/s.ha}$$

$$\Psi = 0,9$$

$$S_s = 445 \text{ m}^2 = 0,0445 \text{ ha}$$

$$Q_{DZstrecha} = Q \times \Psi \times S_s$$

$$Q_{DZstrecha} = 149 \times 0,9 \times 0,0445 = 5,97 \text{ l/s}$$

Zaolejované dažďové odpadové vody z odstavných plôch navrhovanej budovy budú odvádzané cez odlučovač ropných látok typ Sepurator BLUE 15 (Technotip) do vsakovacích blokov Purator - Technotip a následne nepriamym vsakovaním do podzemných vôd. Celé množstvo dažďových vôd z odstavných plôch cez odlučovacie zariadenia bude odvedené pomocou areálovej dažďovej kanalizácie do vsakovacieho systému vytvoreného zo vsakovacích blokov PURABOX. Pre vsakovanie dažďových vôd z odstavných plôch a zo spevnenej plochy (930,0m²) sa navrhuje vsakovacie pole vytvorené z 39 kusov vsakovacích blokov (pre hodnotu $k_f = 4,5 \times 10^{-4}$ m/s podľa záverečnej práce inžinierskogeologického prieskumu č. L-33-12-A-b vypracované firmou Stavby a sanácie, s.r.o. Trnava v apríli 2005. (tam je uvádzaný koeficient filtrácie 3 až 6×10^{-4} m/s, pri výpočte sa uvažovalo s aritmetickým priemerom týchto hodnôt).

Výpočet množstva dažďových vôd z odstavných plôch

$$Q = 149 \text{ l/s.ha}$$

$$\Psi = 0,9$$

$$S_s = 930 \text{ m}^2 = 0,0930 \text{ ha}$$

$$Q_{DZparkovisko} = Q \times \Psi \times S_s$$

$$Q_{DZparkovisko} = 149 \times 0,9 \times 0,0930 = 12,47 \text{ l/s}$$

Požiadavky na dopravu

Navrhované parkovisko je navrhnuté s kolmými státiami s rozmermi 2,40m x 5,00m - šírka komunikácie medzi protihľými státiami je 6,00m. Prepojenie nového parkoviska s existujúcim parkoviskom je riešené jednopruhovou obojsmernou komunikáciou s voľnou šírkou 3,50m, ktorá prepája nové parkovisko s existujúcim. Prepojenie s vyžiada zrušenie jedného parkovacieho státia na pôvodnom parkovisku. Prepojovacia komunikácia je navrhnutá so šírkou 3,50m z dôvodu obmedzeného priestoru. V súčasnosti investor rieši právny vzťah k p.č.: 1960/27 (parcela vedľa prepoj.komunikácie), ktorá nie je vo vlastníctve investora. Po vyriešení právnych vzťahov, bude možné prepojovaciú komunikáciu rozšíriť podľa potreby na dvojpruhovú obojsmernú. Po dobu rozšírenia komunikácie bude s obmedzením

postačovať jednopruhovú komunikáciu, keďže režim prízjazdov a odjazdov sa nebude prekryvať (podľa pracovného času zamestnancov).

Výpočet odstavných a parkovacích státí podľa STN 73 6110- Z2, čl. 16.3.

Pre výpočet bilancie statickej dopravy boli použité nasledujúce rektifikačné koeficienty (v zmysle STN 736110, tab.20):

- K_{mp} – koeficient mestskej polohy – ostatné územie v meste 1,0
- K_d - súčiniteľ vplyvu dĺžby dopravnej práce (IAD : ost. - 55% : 45%) 1,3

Existujúca prevádzka / administratíva:

Počet zamestnancov: 165
 Plochy s prístupom návštev: 300m²
 $O1 = 165 : 4 = 41,25$
 $P1 = 300 : 25 = 12$

Nová prevádzka / administratíva:

Počet zamestnancov: 50
 Plochy s prístupom návštev: 50m²
 $O21 = 50 : 4 = 12,50$
 $P21 = 50 : 25 = 2$

Nová prevádzka / závodná ambulancia:

Počet zamestnancov: 2
 Počet ambulancií: 1
 $O22 = 2 : 4 = 0,50$
 $P22 = 1 : 2 = 0,50$

$O2 = 12,50 + 0,5 = 13,00$

$P2 = 2 + 0,50 = 2,50$

VÝPOČET ODSTAVNÝCH A PARKVOCÍCH STÁTÍ podľa STN 73 6110, Tab. 20.

Existujúca prevádzka / administratíva

Celkový počet státí podľa čl. 16.3.10 je nasledovný :

$N1 = 1,1 * O1 + 1,1 * P1 * K_{mp} * K_d = 1,1 * 41,25 + 1,1 * 12 * 1,0 * 1,3 = 45,38 + 17,16 = 62,54 = 63 \text{ státí}$

VÝPOČET ODSTAVNÝCH A PARKVOCÍCH STÁTÍ podľa STN 73 6110, Tab. 20.

Nová prevádzka (administratíva + ambulancia)

Celkový počet státí podľa čl. 16.3.10 je nasledovný :

$N2 = 1,1 * O2 + 1,1 * P2 * K_{mp} * K_d = 1,1 * 13,0 + 1,1 * 2,50 * 1,0 * 1,3 = 14,30 + 3,58 = 17,88 = 18 \text{ státí}$

$N = N1 + N2 = 63 + 18 = 81 \text{ státí}$

Celkový počet parkovacích a odstavných státí pre existujúcu a novú prevádzku v podľa bilancie statickej dopravy (v zmysle STN 736110) predstavuje 81 státí pre vozidlá podskupiny OA1.

Investor sa však rozhodol vybudovať pre novú prevádzku (administratíva + ambulancia) 47 ks parkovacích miest.

Z uvedeného vyplýva, že celkový počet parkovacích miest v terajšej dobe je 90 ks státí. Z pôvodného počtu 90 státí zanikne 1 státie (ostáva 89 státí) z dôvodu výstavby novej miestnej komunikácie pri novej prevádzke (administratíva + ambulancia). Celkový počet státí po vybudovaní novej prevádzky bude 89 + 47 t.j. 136 ks státí.

II. parkovisko vpravo za vjazdom do areálu Metrns slúži pre návštevníkov spoločnosti. Kapacita existujúceho parkoviska je 34 parkovacích miest. Spoločnosť Metrns sa rozhodla i toto parkovisko rozšíriť o 19 parkovacích stojísk. 6 existujúcich stojísk bude zabratých z dôvodu novej komunikácie. Celkom bude pre návštevníkov spoločnosti Metrns vybudovaných 28 + 19 t.j. 47 ks státí.

Sadové a terénne úpravy

Sadové úpravy sa zrealizujú v úprave a opätovnom zatrávnení zelených plôch poškodených pri realizácii stavby. Riešené sú sadové úpravy pred novostavbou vo forme zatrávnenia plôch. Plní funkciu hlavne hygienickú – zníženie prašnosti a odvádzajú dažďovú vodu, ďalej zlepšuje mikroklimu a estetické pomery. Nesmie však obmedzovať bezpečnosť dopravy. Navrhované sadové úpravy sú podľa predbežných požiadaviek investora. Pre ozelenenie plôch je navrhnutá len tráva zmes.

Oplotenie

Časť existujúceho oplotenia musí byť odstránená, kvôli výstavbe nového parkoviska. Oplotenie bude po vybudovaní parkoviska znovu postavené. Oplotenie z poplastovaného pletiva bude pripevnené na oceľové stĺpy. Stĺpy budú zakladané na betónových pätkách rozmerov 250 x 250 mm s hĺbkou 650 mm pod terénom.

Nároky na pracovné sily

POČAS VÝSTAVBY

Výstavbu bude realizovať vybraný dodávateľ, disponujúci potrebnou kapacitou zamestnancov v požadovanej profesijnej skladbe, preto za súčasného stavu nie je možné odhadnúť počet pracujúcich na stavbe.

POČAS PREVÁDZKY

V existujúcej budove momentálne pracuje 165 zamestnancov. Do nového krídla sa presťahuje 87 zamestnancov.

Podlažie

Počet zamestnancov

1.NP

24

2.NP	40
3.NP	23

IV.2 Údaje o výstupoch

Ovzdušie

Pri výstavbe areálu, najmä pri realizácii výkopových prác a pohybe stavebných mechanizmov bude areál staveniska dočasným plošným zdrojom prašnosti a emisií. Množstvo emisií bude závisieť od počtu mechanizmov, priebehu výstavby, ročného obdobia, poveternostných podmienok a pod. Zvýšená prašnosť sa bude prejavovať najmä vo veterných dňoch a pri dlhšie trvajúcom bez zrážkovom období.

Počas prevádzky nevznikajú nové stredné resp. veľké zdroje znečisťovania ovzdušia.

Odpady

K tvorbe odpadov, ktoré sú potencionálnym nebezpečenstvom z pohľadu ochrany životného prostredia dochádza počas výstavby a po zahájení prevádzky. Vo všetkých prípadoch sa jedná o separované zhromažďovanie produkovaných odpadov a ich následným odvozom v zmysle zmluvných vzťahov s jednotlivými špecializovanými organizáciami.

Predpokladané druhy vzniknutých odpadov počas výstavby v členení podľa kategorizácie a Katalógu odpadov v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov:

Kód	Názov	Kategória	Množstvo
17	Stavebné odpady a odpady z demolácií (vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných miest)		
17 01	Betón, tehly, dlaždice, obkladačky		
17 01 01	Betón	O	0,25 t
17 01 02	Tehly	O	0,05 t
17 01 03	Obkladačky, dlaždice a keramika	O	0,05 t
17 02	Drevo, sklo a plasty		
17 02 01	Drevo	O	0,10 t
17 02 03	Plasty	O	0,10 t
17 04	Kovy (vrátane ich zliatin)		
17 04 05	Železo a oceľ	O	0,15 t
17 04 10	Káble obsahujúce olej, uvoľnený decht a iné nebezpečné látky	N	0,05 t
17 05	Zemina (vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných plôch), kamenivo a materiál z bagrovísk		

17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O	5 m ³
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O	30 m ³
17 06	Izolačné materiály a stavebné materiály obsahujúce azbest		
17 06 04	Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01	O	0,05 t
17 08	Stavebné materiály na báze sadry		
17 08 02	Stavebné materiály na báze sadry iné ako uvedené v 17 08 01	O	0,05 t
17 09	Iné odpady zo stavieb a demolácií		
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O	2,00 t

Zemina vzniknutá počas výkopových prác tj. výkopová zemina sa uloží na depozit na stavebnom pozemku. Počas výstavby sa táto použije spätné zásypy resp. terénne úpravy.

Odpady vzniknuté počas výstavby budú rovnako oddelene zhromažďované podľa druhov na stavenisku v pristavených kontajneroch. Konkrétny spôsob nakladania a množstvá produkovaných odpadov počas výstavby budú dokumentované pri kolaudačnom konaní na základe vedenej evidencie dodávateľa stavebných prác a sprievodného listu nebezpečných odpadov od oprávnenej organizácie. Odpady vzniknuté počas výstavby sa budú priebežne odvážať na skládku. Dodávateľ stavebných prác, ako pôvodca odpadov vznikajúcich pri jeho činnosti v rámci tejto akcie zodpovedá za ich zneškodňovanie alebo využitie a pri nakladaní s odpadmi je povinný dodržiavať §19 zák. č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a 14 zák. č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (predpis účinná od 01.01.2016). /vedenie evidenčného listu v zmysle vyhlášky MZP SR č. 310/2013 Z.z. na predpísanom tlačive, zabezpečiť oddelené zhromažďovanie odpadov podľa druhov a ich zneškodňovanie alebo zhodnocovanie/.

Odpady z prevádzky

Prevádzkou budovy bude vznikať :

- komunálny odpad

20	Komunálne odpady	
20 01	Separované zbierané zložky komunálnych odpadov	
20 01 21	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	O
20 02	Odpady zo záhrad a parkov	
20 02 01	Biologický rozložiteľný odpad	O
20 02 03	Iné biologicky rozložiteľné odpady	O

20 03	Iné komunálne odpady	
20 03 03	Odpad z čistenia ulíc	O
20 03 07	Objemný odpad	O
20 03 99	Komunálne odpady inak nešpecifikované	O

Počas prevádzky parkoviska budú vznikať nebezpečné odpady z odlučovača ropných látok, v ktorom dochádza k zachytávaniu nepolárnych extrahovateľných látok (NEL). Podľa vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov, je možné odpady z odlučovačov ropných látok zaradiť podľa katalógových čísel, uvedených v podskupine 13 05 odpady z odlučovačov oleja z vody:

Kat. č.	Názov odpadu	Kateg.
13 05 01	Tuhé látky z lapačov piesku a odlučovačov oleja z vody	N
13 05 02	Kaly z odlučovačov oleja z vody	N
13 05 07	Voda obsahujúca olej z odlučovačov oleja z vody	N
13 05 08	Zmesi odpadov z lapačov piesku a odlučovačov oleja z vody	N
15 01 06	Zmiešané obaly	N
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O
20 03 03	Odpad z čistenia ulíc	O

Nebezpečné odpady si vyžadujú osobitné podmienky nakladania uvedené v § 12,13 a § 14 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Likvidácia nebezpečných odpadov bude zabezpečená podľa zákona o odpadoch zmluvným oprávneným odberateľom.

Komunálny odpad bude zneškodňovaný na základe zmluvy so obcou.

Hluk

Hluková záťaž a negatívny vplyv znečistenia vyvolaný prašnosťou sa očakáva vplyvom nákladnej automobilovej dopravy a strojných zariadení v čase výstavby a to predovšetkým počas prísunu stavebného materiálu na stavbu. Túto záťaž možno považovať za dočasnú a štandardnú pri takomto druhu výstavby. Najvyššie prípustné ekvivalentné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. budú dodržané. Navrhovaná činnosť nebude zdrojom vibrácií.

Počas prevádzky zariadenia sa očakáva zvýšená hladina hluku, keďže v prevádzke sa bude vykonávať činnosť, ktorá mierne, avšak v rámci noriem hluk zvyšuje. Ak by v rámci prevádzky navrhovanej činnosti vstala požiadavka riešiť prípadnú elimináciu hluku, alebo iných neželaných emisií, alternatívne je vhodné dopracovať protihlukový val, porastený pokryvnými drevinami.

Je nevyhnutné aby boli dodržiavané ustanovenia zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane a podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku vo vonkajšom prostredí, zákona 2/2005 Z.z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona NR SR č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a NR SR č. 115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.

Vibrácie, žiarenie, teplo

Počas stavby sa predpokladá vznik vibrácií v pracovnom prostredí pri práci pracovníkov so stavebnými strojmi.

Počas výstavby sa nepredpokladá vznik tepla, zápachu, elektromagnetického žiarenia, alebo iných ekvivalentných výstupov.

Počas prevádzky sa nepredpokladá vznik významnejšieho zápachu, ani nie je predpoklad pôsobenia žiadneho zápachu vo vonkajšom okolí areálu.

IV.3 Údaje o predpokladaných vplyvoch na životné prostredie

Vplyvy sú hodnotené z časového hľadiska: počas výstavby/počas prevádzky, prípadne dočasný/trvalý vplyv a sú hodnotené ako pozitívne a negatívne v škále:

- bez vplyvu, resp. vplyv sa neočakáva
- málo významný vplyv
- významný vplyv
- veľmi významný vplyv.

Vplyvy na geologické pomery

POČAS VÝSTAVBY

Počas výstavby bude geologické podložie lokálne dotknuté počas vrtných prác. K znečisteniu horninového prostredia môže dôjsť pri haváriách stavebných strojov a následnom úniku pohonných a mazacích látok. Vzhľadom na predpoklad dodržiavania organizačných a prevádzkových poriadkov je predpoklad, že tieto vplyvy budú negatívne málo významné.

POČAS PREVÁDZKY

Počas prevádzky sa vplyv na horninové prostredie neočakáva.

Vplyvy na geomorfologické pomery

POČAS VÝSTAVBY

Vplyvy na geomorfologické pomery počas výstavby sa prejavujú pri výkopových prácach, premiestňovaní zemín a pri úprave areálu. Vzhľadom na lokálnu mierku

a geomorfologické pomery dotknutého územia pôjde o *vplyvy negatívne málo významné*. Celkový charakter reliéfu v danej lokalite ostane nezmenený.

POČAS PREVÁDZKY

Počas prevádzky *nebude dochádzať k žiadnym vplyvom* na geomorfologické pomery.

Vplyvy na ovzdušie

POČAS VÝSTAVBY

Počas výstavby dôjde k lokálnemu zvýšeniu prašnosti na ploche samotnej stavby, v jej okolí a tiež na ploche príjazdovej komunikácie. Taktiež dôjde v dotknutom území k nárastu intenzity automobilovej dopravy a emisií exhalátov. Vzhľadom na vzdialenosť obytných častí od miesta výstavby tieto *dočasné negatívne vplyvy nie sú významné*.

POČAS PREVÁDZKY

Po vybudovaní stavieb je predpokladaný vplyv z existencie zdrojov znečistenia ovzdušia akými sú z výfukov plynov osobných automobilov.

Vplyvy na vodu

Výstavba ani prevádzka neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery priamo dotknutého areálu ani dotknutého územia, nebude mať vplyv na kvalitatívno-kvantitatívne pomery povrchových a podzemných vôd.

Prevádzka neovplyvní kvalitu podzemných vôd. Potenciálnym zdrojom znečistenia podzemných vôd môžu byť obdobné havarijné situácie- vplyvy majú iba povahu možných rizík.

Možnosť vypúšťania odpadových vôd a osobitných vôd do útvaru podzemných vôd je možné len na základe povolenia orgánu štátnej vodnej správy len po predchádzajúcom zisťovaní, ktoré môže vykonať iba oprávnená osoba podľa osobitného predpisu, v zmysle § 37 a § 36 zákona č. 364/2004. Z.z. (vodný zákon).

Všeobecne pri vypúšťaní odpadových vôd platí, že odpadové vody, alebo osobitné vody s obsahom škodlivých látok možno vypúšťať iba do takého útvaru podzemnej vody, ktorého voda bola na základe predchádzajúceho zisťovania označená ako trvalo nevhodná na akékoľvek používanie, a ak sa preukáže, že technickými opatreniami sa zabráni rozšíreniu týchto látok do okolitých vodných útvarov, alebo nedôjde k poškodeniu iných ekosystémov (§37, ods.3).

Odpadové vody pred ich vypúšťaním musia prejsť sekundárnym predčistením, prípadne primeraným čistením, ktoré zaručia limitné hodnoty znečistenia za bežných klimatických podmienok.

Predchádzajúce zisťovacie konanie sa zameria najmä na:

- preskúmanie a zhodnotenie hydrogeologických podmienok príslušnej oblasti
- zhodnotenie samočistiacich schopností pôdy a horninového prostredia danej lokality v príslušnej oblasti

- preskúmanie a zhodnotenie možných rizík znečistenia a zhoršenia kvality podzemných vôd.

Riziko znečistenia podzemných vôd počas výstavby je nízke.

Vplyvy na pôdu

Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas výstavby a prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko, a to pri náhodných havarijných situáciách (únik ropných látok zo stavebných mechanizmov, prevádzkovej dopravy, havárie potrubí, nesprávna manipulácia s odpadmi, technologická havária a pod.)

Vplyvy na biotu

Vzhľadom na kontakt lokality s cestou, v území sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. lokality zaujímavé z hľadiska ochrany prírody. Nedôjde k výrubu drevín.

Vplyvy na krajinu

Relizáciou objektu dôjde k zásahu do scenérie a štruktúry krajiny. Vplyv samotného zámeru na štruktúru krajiny dotknutého územia bude minimálny. Ako kumulatívny vplyv však prispeje k celkovej zmene štruktúry krajiny v danom priestore obce.

Vplyvy na obyvateľstvo

Zemné práce, doprava materiálu a stavebné práce budú dočasne- počas obdobia výstavby negatívne ovplyvňovať okolie priamo dotknutého areálu emisiami, hlukom a prašnosťou. Miera prašnosti bude závisieť na okamžitých poveternostných pomeroch – rýchlosti vetra a smere vetra.

Vzhľadom nato, že sa jedná o nenáročnú stavbu s relatívne krátkym trvaním výstavby budú tieto nepravidelné a krátkodobé vplyvy minimálne, s rôznou mierou intenzity a je ich možné zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami.

Vplyvy na dopravu

Zámer predpokladá využívanie existujúcich ciest pri výstavbe a taktiež počas prevádzky navrhovaného rozšírenia.

Dopravné zaťaženie na regionálnej ceste sa zvýši počas výstavby stavebnou dopravou a počas prevádzky osobnou dopravou (pracovníci).

Negatívny vplyv na dopravu a komunikačnú sieť sa nepredpokladá. Navrhovaná činnosť bude nadväzovať na už existujúce parkovisko.

IV.4 Hodnotenie zdravotných rizík

Navrhovaná výstavba a prevádzka spoločnosti tak, ako každá ľudská aktivita sa prejavuje negatívnymi vplyvmi. Vplyv činnosti na zdravotný stav obyvateľstva by sa mohol prejavovať pri výraznom negatívnom ovplyvnení základných zložiek životného prostredia (ovzdušie, voda, pôda), ako aj priamymi vplyvmi ako je napr. hluk, vibrácie, elektromagnetický smog a pod.

Z hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti vyplýva, že realizáciou zámeru budú pozitívne dotknutí obyvatelia regiónu a mesta, nakoľko zámer prispeje k rozšíreniu občianskej vybavenosti, možnosti rozšírenia sortimentu tovarov a služieb a vytvoreniu nových pracovných príležitostí.

Z negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na základné zložky životného prostredia vyplýva, že negatívny vplyv nie je tak významný, ktorý by mohol ovplyvniť zdravotný stav obyvateľstva alebo vyvolať následné zdravotné riziká.

IV.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Realizácia predkladaného zámeru nebude mať vplyv na žiadne chránené územia. v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny platí v dotknutom území prvý stupeň ochrany (všeobecná ochrana).

- Navrhovaný činnosť nezasahuje do veľkoplošných a maloplošných chránených území.
- Navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadnych navrhovaných lokalít tvoriacich sústavu chránených území NATURA 2000 (územie európskeho významu).
- V dotknutom území sa nenachádzajú chránené stromy.

Vzhľadom na rozsah a lokalizáciu navrhovanej činnosti v existujúcom areáli sa nepredpokladá negatívny vplyv na chránené územia.

Navrhovaná činnosť nie je v strete s legislatívnymi požiadavkami na ochranu v CHVO Žitný ostrov.

IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového pôsobenia

Pre hodnotenie významnosti očakávaných bola použitá päťstupňová škála s nasledujúcimi charakteristikami, uplatňovanými rovnako pre negatívne ako aj pozitívne vplyvy:

- **nie je vplyv** (navrhovaná činnosť žiadnym spôsobom neovplyvní zložky životného prostredia, obyvateľstvo, využiteľnosť zeme a kultúrne a historické hodnoty územia),
- **nevýznamný vplyv** (ide prevažne o vplyv s charakterom rizika, náhody alebo so zanedbateľným pôsobením alebo príspevkom),

- **málo významný vplyv** (vplyv, ktorého pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska minimálne, lokálny vplyv alebo pôsobiaci na málo zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. nie je vnímateľný alebo je subjektívny)
- **významný vplyv** (má dosah na širšie okolie, alebo pôsobí na viac zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. jeho vnímavosť je vysoká),
- **veľmi významný vplyv** (má regionálny dosah, alebo pôsobí na najzraniteľnejšie zložky životného prostredia, ovplyvňuje ekologickú únosnosť, príp. nie je v súlade s príslušnou legislatívou alebo inými normami)

Vplyvy na horninové prostredie

kontaminácia horninového prostredia (horninové prostredie) - nevýznamný vplyv

Vzhľadom na plochý povrch bez významných výškových rozdielov a jeho rovnomerný malý sklon, budú vykonané nevyhnutné úpravy terénu, úprava kontaktného úseku cesty a zriadenie dopravných prístupov. Navrhovaná činnosť nebude mať vnímateľný vplyv na reliéf plochy návrhu a nebude mať vplyv na horninové prostredie.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

spotreba pitnej vody a produkcia odpadových vôd (povrchové vody) – málo významný vplyv

Vzhľadom na predpokladané a navrhované spevnenie plôch, príprava, uskutočnenie a prevádzkovanie činnosti pri štandardnom režime nebude mať nepriaznivý vplyv na režim a kvalitu podzemných vôd.

kontaminácia podzemných vôd (podzemné vody) - nevýznamný vplyv

Vzhľadom na navrhované funkčné využívanie územia a stav, že v kontaktnom území nie je povrchový vodný tok, nebude mať činnosť priame vplyvy na kvalitu a množstvo povrchových vôd územia.

Vplyvy na ovzdušie

Vzhľadom na deklarované a známe informácie o budúcom funkčnom využívaní a charaktere navrhovanej činnosti, nie je dôvodné očakávať významné negatívne zmeny kvality ovzdušia v celom priestore v rámci štandardnej prevádzky, alebo ani počas mimoriadnych situácií.

- málo významný vplyvy

Vplyvy na pôdy

záber a kontaminácia pôd (pôdy) - nevýznamný vplyv

Počas výkopových prác bude potrebné zabezpečiť vývoz prebytočnej výkopovej zeminy pri dodržaní všetkých bezpečnostných a technických postupov na vopred určenú skládku v rámci dostupných vzdialeností.

Pri dodržiavaní technologických postupov a všeobecne záväzných predpisov nebude mať predkladaný zámer negatívny vplyv na pôdu.

Vplyvy na genofond a biodiverzitu

zásahy alebo ovplyvnenie prirodzených biotopov (biota) - nevýznamný vplyv
zastúpenie zelených plôch so sadovou úpravou v areáli (drevinami a krovinami) – málo významný vplyv pozitívny

Vplyvy na krajinu

zmena štruktúry krajiny (krajina) - málo významný vplyv
súlady s územnoplánovacou dokumentáciou mesta - málo významný, pozitívny vplyv
ovplyvnenie scenérie krajiny (obyvateľstvo) - málo významný, pozitívny vplyv
narušenie funkčnosti prvkov ÚSES – nie je vplyv
zásahy alebo ovplyvnenie chránených území a chránených druhov – nie je vplyv

Vplyvy na obyvateľstvo

emisie z technologických a mobilných zdrojov (obyvateľstvo) – málo významný vplyv
hluková záťaž (obyvateľstvo) - nevýznamný vplyv
narušenie pohody a kvality života (obyvateľstvo) - nevýznamný vplyv
sociálne a ekonomické súvislosti (obyvateľstvo) – ne významný vplyv

Vplyvy na dopravu

dopravné nároky (cestná sieť, obyvateľstvo) Navrhovaná činnosť vyvolá počas výstavby aj počas prevádzky zahustenie dopravy – málo významný vplyv, nakoľko ide o rozšírenie jestvujúceho areálu spoločnosti
Vplyv stavebnej dopravy sa prejaví minimálnym zaťažením prístupových komunikácií.

Vplyvy na hospodárstvo

ovplyvnenie hospodárskej základne – málo významný pozitívny vplyv
Lokalizácia záujmového územia je vzhľadom na polohu priamo dotknutého areálu a jeho dopravné napojenie ideálna.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

ovplyvnenie kultúrnych a historických pamiatok – nie je vplyv
Predmetná stavba neprichádza do konfliktu s objektmi s kultúrnou alebo historickou hodnotou.

Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch

ovplyvnenie rekreácie a cestovného ruchu – nie je vplyv
nový prvok terciárnej sféry (obyvateľstvo) – nevýznamný vplyv

IV.7 Predpokladaný vplyv presahujúci štátne hranice

Neočakávajú sa vplyvy presahujúce štátne hranice.

IV.8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu vplyvy stavby spôsobiť, s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Na základe vykonanej analýzy nie sú známe žiadne vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy na životné prostredie v dotknutom území. Medzi vyvolané súvislosti patria všetky aktivity a s nimi spojené okolnosti, ktoré vzniknú v kontexte s realizáciou činnosti v prírodnom, sociálnom a hospodárskom prostredí.

IV.9 Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti

Počas výstavby môžu vzniknúť v minimálnom rozsahu málo pravdepodobné riziká a bežné riziká, súvisiace priamo so stavebnou činnosťou. Ich vylúčenie je podmienené dodržiavaním platných právnych predpisov týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Vplyv na životné prostredie súvisiace s výstavbou možno zhrnúť do dočasne zvýšenej prašnosti a hlučnosti na stavenisku, ktoré však nepresahuje bežnú normu.

V procese výstavby môže dôjsť k haváriám dopravných a stavebných mechanizmov a následnej kontaminácii pôdy ropnými látkami a motorovými olejmi, ktoré môžu znehodnotiť podlažie.

Riziká počas prevádzky

Pri posudzovaní rizík vyplývajúcich z prevádzky treba analyzovať bezpečnostný prevádzkový systém prevádzky. Z neho vyplýva riziko dlhodobého vypadnutia elektrického prúdu, dlhodobého vypadnutia prívodu energetického /tepelného zdroja/, tlakové poruchy mikroklimy z hľadiska koncentrácie výfukových plynov automobilov. Je to však riziko minimálne a z hľadiska vplyvov na životné prostredia krátkodobé a zanedbateľné. Navrhovateľ zámeru neplánuje využitie parkoviska pre odstavenie vozidiel dopravujúce látky škodiace vodám, jedy, chemikálie, výbušniny, resp. iné látky s nebezpečnými, alebo rizikovými vlastnosťami. Touto skutočnosťou sa riziko havárií výrazne minimalizuje.

Za dodržania všetkých prevádzkových, organizačných, požiarnych a bezpečnostných predpisov by malo riziko činnosti aj počas výstavby a prevádzky eliminované.

Potencionálne riziká poškodenia, alebo ohrozenia životného prostredia je možné špecifikovať zhruba v rozsahu a pravdepodobnosti výskytu takto:

- únik škodlivých látok do prostredia
- zvýšené nebezpečenstvo dopravných kolízií pri výstavbe z dôvodu vyššej frekvencie dopravy

Riziká technického pôvodu je možné minimalizovať bežnými opatreniami a dodržiavaním všeobecne záväzných predpisov, noriem, manipulačných a havarijných plánov.

Ďalšie riziká sú napríklad - riziko požiaru, riziko úderu blesku, riziko živeľnej pohromy povodne, iné nešpecifikované riziko / pád lietadla, meteoritu, vojna, teroristický útok a pod./

Ostatné riziká sú spoločné pre všetky typy ľudskej činnosti. Napriek ich vážnym dôsledkom sa im nikde nie je možné vyhnúť.

IV.10 Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov na činnosť

Navrhovaná činnosť nebude mať variantné riešenia, nakoľko spôsob umiestnenia objektov administratívnej budovy a statickej dopravy je priestorovo úzko limitovaný a nadväzuje na existujúce usporiadanie okolitého územia s trvalým charakterom využitia. Situačné a prevádzkové riešenie navrhovaného doplnenia možnosti statickej dopravy nadväzuje systémovo na ostatné časti statickej dopravy. Nie je predpoklad, že navrhovaná činnosť bude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie a život obyvateľov Mesta Dunajská Streda.

Všeobecne platné opatrenia aj pre fázu výstavby ako aj pre prevádzku objektov statickej dopravy sú zamerané :

- na nakladanie s odpadmi a nebezpečnými látkami
- na protipožiarne opatrenia
- na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci
- na opatrenia pre zabezpečenie plynulej dopravy a premávky
- na ochranu verejného zdravia pre prachom a hlukom
- na ochranu zložiek životného prostredia

Ochrana na zníženie vplyvu znečistenia ovzdušia

Pri činnostiach, ktoré spôsobujú zvýšenú prašnosť / zemné práce / je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie prašnosti, napríklad prekrytie prašných materiálov pri doprave, kropenie staveniska a dopravných trás.

Prašné materiály skladovať v hraniciach staveniska v uzatvárateľných /napr. plechových/ skladoch.

Prevádzka nepredstavuje zdroj znečisťovania ovzdušia. Možno predpokladať, že uvedenie objektu do prevádzky ovplyvní hodnotu súčasného znečistenia ovzdušia len najbližšieho okolia. Najvyššie koncentrácie však neprekročia ani pri najnepriaznivejších prevádzkových a rozptylových podmienkach limitné hodnoty. Vo väzbe na tieto predpoklady nebude potrebné prijímať osobitné opatrenia nad rámec platnej legislatívy na zníženie vplyvu znečistenia ovzdušia.

Ochrana pred hlukom

Zabezpečiť, aby práce na stavenisku neprekračovali najvyššiu prípustnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí /60Db cez deň, 50 Db cez noc/ napríklad vhodnou organizáciou stavebných prác. Jednou z možných alternatív je aj obmedzený pracovný režim, podľa ktorého nebude stavba vykonávaná v čase pracovného klľudu a pracovného voľna.

Zabezpečiť vhodný výber mechanizmov, pri rešpektovaní požiadavky optimálneho výberu technológií k navrhovanému konštrukčnému riešeniu a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu.

Ochrana podzemných vôd a povrchových vôd

Zabezpečiť, aby používané stroje a strojné zariadenia na stavenisku, ale aj mimo neho, neznečisťovali únikmi ropných látok pôdu a podzemnú vodu.

Mať na stavenisku pohotovostnú zásobu sorbentu /napr. VAPEX/ a príslušné náradie na okamžitý sanačný zásah v prípade havárie alebo poruchy a úniku ropných látok na terén. S takto znečistenou zeminou zaobchádzať ako s nebezpečným odpadom 17 05 03, prípadne 17 05 05.

Vypracovať plán havarijných opatrení na likvidáciu škôd - pre prípad havárií.

Ochrana vegetácie

Realizovať sadové úpravy odbornou organizáciou na základe schváleného projektu sadových úprav a výlučne s použitím druhov drevín a osív v ňom navrhnutých.

Bezpečnosť a plynulosť premávky

Zabezpečiť mechanické čistenie vozidiel vychádzajúcich zo staveniska, a to na spevnených plochách bez použitia vody

Zabezpečiť čistenie vozovky od blata zo staveniska

Zabrániť vytekaniu zrážkových vôd mimo staveniska.

Nakladanie s odpadmi

Zabezpečiť zber odpadov počas stavebných prác a počas prevádzky jednotlivých objektov a ich zneškodňovanie na to oprávnenými firmami.

Pred sprevádzkovaním objektu je možné vypracovať Program odpadového hospodárstva, kde sa vyriešia spôsoby nakladania s odpadmi, zdokladuje sa zmluvné zabezpečenie zneškodňovania odpadov a preukáže sa vytvorenie optimálnych podmienok pri manipulácii s odpadmi.

Odpad z výstavby a prebytočná zemina bude odvezená na vhodnú skládku TKO. Vystávajúca, resp. získaná zemina počas výkopových prác a iných prác bude zúžitkovaná podľa zdokumentovanej kvality a projektového riešenia nasledovne:

- odvezená na zemník, ktorého polohu upresní vybraný dodávateľ stavby
- uložená na hraniciach staveniska a využitá pre terénne a sadové úpravy resp. pre spätné prisýpanie

10.3. Kompenzačné opatrenia

V bezprostrednej blízkosti areálu a pri parkovacích miestach realizovať vegetačné úpravy a zabezpečiť o ne celoročnú starostlivosť.

10.4. Iné opatrenia

Počas prevádzky zabezpečiť starostlivosť o vysadené dreviny a zeleň.

Zabezpečiť, aby pracovná činnosť na stavenisku negatívne neovplyvňovala okolie.

Tiež je potrebné vytvoriť opatrenia aby nedošlo k vzájomnému ovplyvňovaniu jednotlivých etáp počas výstavby.

Parkovacie miesta pre telesne postihnutých návštevníkov odporúčame umiestniť hneď pri vstupoch do navrhovaných objektov .

IV.11 Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala

Navrhované využitie navrhovanej plochy nie je v rozpore s cieľmi a zámermi územného plánovania.

Predpokladáme však, že by sa na bližšie neurčiteľný čas len odložila možnosť zástavby a využitia tohto exponovaného územia pri vstupe do mesta Dunajská Streda. V súlade so spracovávaným územným plánom mesta by sa v dotknutom území zrejme etabloval i podobný druh činnosti obyvateľom mesta a regiónu..

IV.12 Posúdenie súladu činnosti s územno-plánovacou dokumentáciou a ďalšími význačnými koncepčnými materiálmi

Navrhované riešenie plne rešpektuje funkčné a priestorové využitie dotknutého územia s dodržaním stanovených limitov a cieľov využitia územia v nadväznosti na technickú a dopravnú infraštruktúru.

IV.13 Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Predmetom predloženého zámeru je posúdenie odhadovaných vplyvov danej

investičnej činnosti a následnej prevádzky objektov statickej dopravy. Zo strany navrhovateľa je nevyhnutné sústavne zabezpečovať plnenie povinností vyplývajúcich z predpisov na úseku štátnej správy vodného hospodárstva, dopravy a cestnej premávky, verejného zdravia, ochrany a tvorby životného prostredia a pod.

Posúdenie poukázalo na skutočnosť, že posudzovaná činnosť bude mať zanedbateľný vplyv na životné prostredie dotknutého územia – lokálneho charakteru.

Pri dodržaní opatrení navrhovaných na ochranu jednotlivých zložiek prostredia nie je predpoklad, že dôjde k zhoršeniu kvality prostredia a činnosť nepredstavuje bezprostredné riziko ohrozenia životného prostredia, zdravia obyvateľstva a majetku.

Na základe tohto navrhovateľ odporúča ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni zámeru v súlade s podmienkami zákona. Podmienky, návrhy alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk jednotlivých orgánov k predmetnému zámeru, budú akceptované v plnom a objektívne možnom rozsahu a budú predmetom dokumentácie pre prípadné zmeny, aby bolo možné navrhovanú investičnú aktivitu a následnú predmetnú prevádzku zrealizovať v súlade so všeobecnými a špeciálnymi predpismi. Ďalšie podnety a návrhy, podľa ich významu, budú predmetom samostatných analýz, resp. monitorovanie stavebnej činnosti a prevádzky s prípadným realizovaním ďalších opatrení na minimalizovanie a elimináciu jej vplyvov.

O záujmovom území je v súčasnosti dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých možno konštatovať, že najdôležitejšie okruhy problémov boli identifikované a riešené. Obdobné konštatovanie platí aj pre samotný zámer navrhovanej činnosti, keď boli dostatočne identifikované takmer všetky parametre súvisiace s jeho výstavbou ako aj vstupy a výstupy. Niektoré parametre zámeru budú spresnené v neskoršom štádiu povoľovania činnosti podľa osobitných predpisov, no ide o také údaje, ktoré žiadnym spôsobom neovplyvnia environmentálne charakteristiky dotknutých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Okruhy problémov, alebo neurčitosti vyplývajúce z prípravy a prevádzkovania navrhovanej činnosti, sú v postačujúcom rozsahu definované a následne sú transformované do opatrení na zmiernenie potenciálnych nepriaznivých vplyvov.

Z výsledkov posudzovania a vzhľadom na prijaté opatrenia vyplýva, že predpokladané vplyvy zámeru sú málo významné a nepredstavujú bezprostredné riziko ohrozenia životného prostredia, zdravia obyvateľstva a majetku. Taktiež nie sú známe významné neurčitosti, ktoré by bolo potrebné podrobnejšie v ďalších fázach skúmať, a ktoré by znamenali zásadnú zmenu hodnotenia činnosti v rámci uvedených sfér životného prostredia.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

V.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

V procese posudzovania vplyvov na životné prostredie existuje viacero odporúčaných metód hodnotenia vplyvov a výberu optimálneho variantu – kontrolné zoznamy, matice, metódy multikritériálneho hodnotenia a pod.

Pre výber optimálneho variantu sa uvažovalo najmä s nasledovnými skutočnosťami :

- súčasný stav jednotlivých zložiek životného prostredia
- zraniteľnosť zložiek životného prostredia dotknutého územia
- zdravotné riziká
- pohoda a kvalita prostredia pre obyvateľstvo
- účinnosť navrhovaných opatrení

V.2 Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Výstavba je posudzovaná ako jednovariantné riešenie, a tak porovnanie variantov činností a výber optimálneho variantu je medzi navrhovaným a nulovým variantom. Navrhované jednovariantné riešenie vychádza z umiestenia posudzovanej činnosti vhodných podmienok a väzieb na dopravnú infraštruktúru. Z urbanistického hľadiska môžeme navrhované využitie dotknutého územia považovať za vhodné, keďže realizácia zámeru nebude narúšať funkčné a priestorové usporiadanie areálu. Z ekologického hľadiska neboli pri hodnotení identifikované závažné negatívne vplyvy, ktoré by degradovali územie a znižovali ekologickú stabilitu širšieho dotknutého územia. V procese hodnotenia vplyvov na životné prostredie sa nezistili vplyvy, ktoré by spôsobili významné zníženie kvality života obyvateľov mesta a výrazne poškodili životné prostredie.

V.3 Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Predkladaný zámer bude mať okrem pozitívnych vplyvov aj negatívne vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, ktoré sú charakterizované v jednotlivých kapitolách zámeru.

Tieto vplyvy budú mať zväčša lokálny charakter. Všetky vplyvy sú únosné pre zložky životného prostredia a akceptovateľne pre zdravie ľudí.

Pri výstavbe ako aj prevádzke administratívnej budovy s parkoviskom budú zohľadnené všetky hygienické, zdravotné a bezpečnostné požiadavky na prevádzkové priestory. Z hľadiska ochrany životného prostredia prevádzka zámeru pri dodržaní kompletnej environmentálnej legislatívy ako aj pri realizácii navrhovaných opatrení bude mať nevýznamné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie.

Realizácia daného zámeru by mala byť logickým vyvrcholením snáh o oživenie priestoru v tesnej blízkosti vstupu do mesta.

Z uvedených dôvodov pokladáme realizáciu za environmentálne a ekonomicky vhodnú a technicky realizovateľnú.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Príloha č. 1 – Lokalizácia záujmového územia

Príloha č. 2 – Situácia, kópia ÚPN mesta

Príloha č. 3 – Upustenie od variantného riešenia

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer
viď. tabuľky a správy v texte vyššie

Zoznam použitých materiálov:

Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002, vyd. MŽP SR Bratislava

Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2009-2010

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Platné zákony, vyhlášky a právne predpisy na úseku ochrany životného prostredia

Územný plán

VIII. MIESTO A DÁTUM SPRACOVANIA ZÁMERU

Dunajská Streda, november 2015

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Navrhovateľ:

METRANS /Danubia/, a.s.
Povodská cesta 18
929 01 Dunajská Streda

Spracovateľ zámeru:

ProEnvi s.r.o.
Sándora Petőfiho 4628/31
929 01 Dunajská Streda

Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa:

.....

.....

PRÍLOHY